

คู่มือการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ฉบับปรับปรุง ปีการศึกษา 2559

TOQF

TOQF

คู่มือการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ฉบับปรับปรุง ปีการศึกษา 2559

เจ้าของ

สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 13180
โทร. 0-2529-3598 โทรศัพท์ภายใน 322, 323
<http://acad.vru.ac.th>

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์
รองศาสตราจารย์ศศินันท์ เศรษฐวิวัฒน์บดี

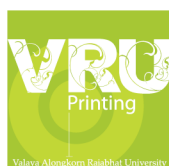
คณะกรรมการจัดทำ

อาจารย์ ดร.ศศิธร จันทมฤก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์คชินทร์ โภกนุทาภรณ์
อาจารย์วิสส์พร จิโรจพันธ์
นางกนกพร สันต์ฤทัย
นางสาวจิตติกานต์ จิตรจา
นางปราณี พงษ์ชนะ
นางพิชญ์ภรณ์ เพิ่มเต็ม
นางสาวพวงเพชร พลทอง

นางรัชฎาพร ยอดศรี
นางสาวสุดาพร น้อยทรง
นายวาทีต ทองมาก
นางสาวกलयทิพย์ ทิศเป็ง
นางสาวสุมาลี ธรรมนิธา
นางสาวภาวิณี จีระดิษฐ์
นายฉัตรชัย กาสี
นางสาวมานิดา ปามุทา
นางสาววิจิตรา จันทะเรือง

พิมพ์ครั้งที่: 3

จำนวน : 50 เล่ม

พิมพ์ที่ ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
เลขที่ 1 หมู่ 20 ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0674 7, 0 2909 1633
www.vru.ac.th

คำนำ

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนจัดทำคู่มือการพัฒนาหลักสูตร โดยยึดกรอบ และแนวทางการจัดทำหลักสูตร ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF) เพื่อให้คณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาและคณะ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรในมหาวิทยาลัย โดยคู่มือพัฒนาหลักสูตรฉบับนี้ได้ปรับปรุงเนื้อหาภายในเล่ม ให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย ซึ่งสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะอำนวยความสะดวก และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการดำเนินงานของ คณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชา และคณะ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
มกราคม 2559

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
นิยามและความหมาย.....	ค
บทที่ 1 การนำเสนอเพื่อขออนุมัติเปิดและปิดหลักสูตร.....	1
แนวปฏิบัติการเสนอเปิดหลักสูตร.....	1
1. หลักสูตรใหม่.....	1
2. หลักสูตรปรับปรุง.....	2
3. หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย	5
แนวปฏิบัติการเสนอปิดหลักสูตร.....	8
บทที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตร.....	11
แผนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร.....	11
แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร.....	11
การเขียนโครงการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร.....	11
การสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตร.....	11
การทำแผนบริหารความเสี่ยง.....	12
การวิพากษ์หลักสูตร.....	12
การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย.....	12
บทที่ 3 การจัดทำ มคอ.2 สมอ.08 และรายละเอียดการปิดหลักสูตร.....	15
การจัดทำ มคอ.2.	15
1. องค์ประกอบตอนต้น.....	16
2. องค์ประกอบตอนกลาง.....	26
3. องค์ประกอบตอนท้าย.....	44
การจัดทำ สมอ.08.....	47
1. องค์ประกอบตอนต้น.....	48
2. องค์ประกอบตอนท้าย.....	50
การจัดทำรายละเอียดการปิดหลักสูตร.....	54
1. องค์ประกอบตอนต้น.....	55
2. องค์ประกอบตอนท้าย.....	57
บทที่ 4 การจัดทำแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ.....	61
การจัดทำ แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ.....	61

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสวิชา และหน่วยกิตรายวิชา.....	69
หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสวิชา.....	69
หลักเกณฑ์การกำหนดหน่วยกิตรายวิชา.....	75
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก แบบฟอร์มการแต่งตั้งกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร.....	79
ภาคผนวก ข แบบฟอร์มการเขียนขออนุมัติโครงการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.....	83
ภาคผนวก ค ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยา พ.ศ. 2554.....	91
ภาคผนวก ง รูปแบบ (Template) แผนบริหารความเสี่ยง.....	94
ภาคผนวก จ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2558.....	99
ภาคผนวก ฉ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558.....	111
ภาคผนวก ช ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558.....	127

นิยามและความหมาย

สกอ.	หมายถึง	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
มหาวิทยาลัย	หมายถึง	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
สภามหาวิทยาลัย	หมายถึง	สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
สภาวิชาการ	หมายถึง	สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
คณะกรรมการ กลั่นกรองหลักสูตร	หมายถึง	คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการพิจารณาถ้อยแถลงหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 1. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ 2. ตัวแทนจากสภาวิชาการ จำนวน 7 ท่าน 3. รองคณบดีฝ่ายวิชาการแต่ละคณะ จำนวน 7 ท่าน 4. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน 5. รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน 6. นักวิชาการศึกษา
คณะ	หมายถึง	คณะหรือวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยที่เสนอขออนุมัติหลักสูตร
สำนักฯ	หมายถึง	สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
คณะกรรมการ วิชาการระดับคณะ	หมายถึง	คณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลงานวิชาการระดับคณะ ซึ่งประกอบด้วย 1. คณบดี 2. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ 3. ประธานคณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตร 4. หัวหน้าสำนักงานคณบดี
คณะกรรมการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร	หมายถึง	คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย อย่างน้อย 5 คน ประกอบด้วย 1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 2 คน 2. ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก อย่างน้อย 2 คน 3. ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ อย่างน้อย 1 คน (ถ้ามี)
ผู้แทนจากองค์กร วิชาชีพ	หมายถึง	ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากองค์กรวิชาชีพให้มีหน้าที่ร่วมพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรให้กับสถาบันการศึกษา
หลักสูตรปริญญาตรี ทางวิชาการ	หมายถึง	หลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

หลักสูตรปริญญาตรี แบบก้าวน้ำทาง วิชาการ	หมายถึง	หลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง และสนับสนุนให้ผู้เรียนทำวิจัยที่ลุ่มลึกทางวิชาการ โดยมีข้อกำหนดดังนี้ 1. เป็นหลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว 2. ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาของระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรปริญญาตรี ทางวิชาชีพหรือ ปฏิบัติการ	หมายถึง	หลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพหรือทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ โดยมีข้อกำหนดดังนี้ 1. ผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ 2. สหกิจศึกษา
หลักสูตรปริญญาตรี แบบก้าวน้ำทาง วิชาชีพหรือ ปฏิบัติการ	หมายถึง	หลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง และสนับสนุนให้ผู้เรียนทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการ โดยมีข้อกำหนดดังนี้ 1. เป็นหลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว 2. ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาของระดับบัณฑิตศึกษา
มคอ.2	หมายถึง	รายละเอียดของหลักสูตร (Program Specifications) ซึ่งถูกจัดทำโดยคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร เสนอต่อสกอ. เพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร โดยมีรูปแบบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (http://acad.vru.ac.th/)
มคอ.02	หมายถึง	แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี
มคอ.04	หมายถึง	แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาโท
มคอ.06	หมายถึง	แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาเอก
สมอ.08	หมายถึง	รายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร ซึ่งถูกจัดทำโดยคณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตร เสนอต่อ สกอ. เพื่อรับทราบการให้ความเห็นชอบการแก้ไขหลักสูตร โดยมีรูปแบบตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (http://acad.vru.ac.th/)

รายละเอียดการปิด
หลักสูตร หมายถึง

รายละเอียดการปิดหลักสูตร ซึ่งถูกจัดทำโดยคณะกรรมการ
ประจำหลักสูตร เสนอต่อ สกอ. เพื่อรับทราบการให้ความ
เห็นชอบการปิดหลักสูตร โดยมีรูปแบบตามที่มหาวิทยาลัย
กำหนด สามารถดาวน์โหลดได้ที่ เว็บไซต์ของสำนักส่งเสริม
วิชาการและงานทะเบียน (<http://acad.vru.ac.th/>)

ตาราง นิยามคุณสมบัติของอาจารย์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558

ระดับหลักสูตร นิยามและความหมาย	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
อาจารย์ประจำ :	บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามภารกิจ และ ปฏิบัติงาน เต็ม เวลา ใน มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตร นั้น และต้องมีคะแนนทดสอบ ความสามารถภาษาอังกฤษ ตาม ประกาศคณะกรรมการการ อุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐาน ความสามารถภาษาอังกฤษของ อาจารย์ประจำ	เหมือนระดับปริญญาตรี	เหมือนระดับปริญญาตรี	เหมือนระดับปริญญาตรี	เหมือนระดับปริญญาตรี
อาจารย์พิเศษ : ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ	1. คุณวุฒิปริญญาโท หรือ 2. ปริญญาตรีที่มีประสบการณ์ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนไม่น้อยกว่า 6 ปี 3. สอนไม่เกิน ร้อยละ 50 ของ รายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็น ผู้รับผิดชอบรายวิชา	เหมือนระดับปริญญาตรี	1. คุณวุฒิ ชั้น ต่ำ ปริญญาโท ในสาขาวิชานั้นหรือสัมพันธ์กัน หรือในสาขาของรายวิชาที่สอน 2. มีประสบการณ์ด้านการสอน 3. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่าง น้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง 4. มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาและมีอาจารย์ประจำ เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ	1. คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ 2. ปริญญาโทที่มีประสบการณ์ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่ สอนไม่น้อยกว่า 4 ปี 3. สอนไม่เกิน ร้อยละ 50 ของ รายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็น ผู้รับผิดชอบรายวิชา กรณี เป็นหลักสูตรทางวิชาชีพ ผู้สอน ต้องมี คุณ สมบัติ ตาม มาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ	1. คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ 2. ปริญญาโทที่มีตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสัมพันธ์กัน หรือในสาขาของ รายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่าง น้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง

ระดับหลักสูตร นิยามและความหมาย	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
					<p>5. ในกรณีวิชาที่สอนไม่ใช่ในสาขาวิชาของหลักสูตรอนุโลมให้อาจารย์มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่ามีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์</p> <p>6. มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาและมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ</p>
<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร : อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวสามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรในคราวเดียวกันได้ แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา</p>	<p>อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง</p>	<p>อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย</p>	<p>เหมือนประกาศนียบัตรบัณฑิต</p>	<p>อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย</p>	<p>เหมือนระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง</p>
<p>ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ซึ่งรับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ยกเว้นหลักสูตรสหวิทยาการหรือสหวิทยาการ เข้าได้ไม่เกิน 2 คน และมีรายละเอียด ดังนี้</p>	<p>1. อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือ</p> <p>2. มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์</p> <p>3. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง</p>	<p>1. อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ</p> <p>2. ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์</p> <p>3. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ</p>	<p>1. อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ</p> <p>2. ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์</p> <p>3. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ</p>	<p>1. อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ</p> <p>2. ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์</p> <p>3. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ</p>	<p>1. อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ</p> <p>2. ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์</p> <p>3. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ</p>

ระดับหลักสูตร นิยามและความหมาย	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
	4. อย่างน้อยจำนวน 5 คน	อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และมี 1 รายการต้อง เป็นผลงานวิจัย 4. อย่างน้อยจำนวน 5 คน	อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และมี 1 รายการต้อง เป็นผลงานวิจัย 4. อย่างน้อยจำนวน 3 คน	อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และมี 1 รายการต้อง เป็นผลงานวิจัย 4. อย่างน้อยจำนวน 5 คน	อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และมี 1 รายการต้อง เป็นผลงานวิจัย 4. อย่างน้อยจำนวน 3 คน
อาจารย์ผู้สอน :	อาจเป็นอาจารย์ประจำหรือ อาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโท หรือมีตำแหน่งผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ในสาขาวิชาที่ตรง หรือสัมพันธ์กัน	1. เป็นอาจารย์ประจำหรือ อาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท ในสาขาวิชานั้นหรือสัมพันธ์กัน หรือในสาขาของรายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่าง น้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง 5. อาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิ ปริญญาตรีต้องมีประสบการณ์ สอน 6 ปี 6. มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาและมีอาจารย์ประจำ เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ	1. เป็นอาจารย์ประจำหรือ อาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท ในสาขาวิชานั้นหรือสัมพันธ์กัน หรือในสาขาของรายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่าง น้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง 5. มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาและมีอาจารย์ประจำ เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ	1. เป็นอาจารย์ประจำหรือ อาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิปริญญาเอก หรือขั้นต่ำ ปริญญาโท ที่มีตำแหน่งรอง ศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือ สัมพันธ์กัน หรือในสาขาของ รายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่าง น้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง 5. อาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิ ปริญญาตรีต้องมีประสบการณ์ สอน 4 ปี 6. มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาและมีอาจารย์ประจำ เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ	1. เป็นอาจารย์ประจำหรือ อาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิปริญญาเอก หรือขั้นต่ำ ปริญญาโท ที่มีตำแหน่งรอง ศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือ สัมพันธ์กัน หรือในสาขาของ รายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่าง น้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง 5. ในกรณีวิชาที่สอนไม่ใช่ใน สาขาวิชาของหลักสูตรอนุมัติให้ อาจารย์มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือ เทียบเท่ามีตำแหน่งทางวิชาการไม่ ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ 6. มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาและมีอาจารย์ประจำ เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นๆ

ระดับหลักสูตร นิยามและความหมาย	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :			<p>1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือ - คุณวุฒิปริญญาโทมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย <p>2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือ - คุณวุฒิปริญญาโทมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย 		เหมือนระดับปริญญาโท

ระดับหลักสูตร นิยามและความหมาย	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ :			<p>อาจารย์ประจำหลักสูตรและ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ประธานต้อง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก หรือร่วม</p> <p>1. กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร - เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มี คุณวุฒิปริญญาเอก หรือ - คุณวุฒิปริญญาโทมีตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ - มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่าง น้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง และมี 1 รายการต้อง เป็นผลงานวิจัย</p> <p>2. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก - มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการ ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่อ อยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับใน ระดับชาติ ซึ่งตรงกับหัวข้อ วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง - หากไม่มี คุณวุฒิ ต้อง มี ประสบการณ์</p>		เหมือนระดับปริญญาโท

บทที่ 1

การนำเสนอเพื่อขออนุมัติเปิดและปิดหลักสูตร

แนวปฏิบัติการเสนอเปิดหลักสูตร

การนำเสนอหลักสูตรเพื่อขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย และเพื่อขอรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีทั้งหมด 3 รูปแบบ คือหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย มีรายละเอียดดังนี้

1. หลักสูตรใหม่

หลักสูตรใหม่ หมายถึง หลักสูตรที่ไม่เคยเปิดสอนในระดับและสาขาวิชานั้นมาก่อนในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีแนวปฏิบัติการเสนอ ดังนี้

1.1 ต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หากเป็นหลักสูตรที่ไม่ได้ระบุไว้ในแผน ต้องเสนอมหาวิทยาลัยพิจารณาปรับเข้าแผนก่อน โดยนำเสนอชื่อหลักสูตรที่จะพัฒนาต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย (กบ.)

1.2 ต้องเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย และความต้องการของตลาดแรงงาน

1.3 ต้องเป็นหลักสูตรที่มีศักยภาพความพร้อมในการเปิดดำเนินการหลักสูตร ทั้งด้านอาจารย์ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน และปัจจัยเกี่ยวพันอื่นๆ

1.4 ต้องเป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชา (ถ้ามี)

1.5 ดำเนินการเสนอโครงการพัฒนาหลักสูตร ต่อมหาวิทยาลัย พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาปรุงหลักสูตร

1.6 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร จัดทำ มคอ.2 และแผนบริหารความเสี่ยง ส่งให้สำนักฯ ประสานการนำเสนอต่อ

1.6.1 คณะอนุกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร จำนวน 18 เล่ม

1.6.2 สภาวิชาการ จำนวน 25 เล่ม

1.6.3 สภามหาวิทยาลัย จำนวน 30 เล่ม

หมายเหตุ ขั้นตอนการกลั่นกรองหลักสูตรจนได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ใช้เวลาอย่างน้อย 7 เดือน (ถ้าต้องการเปิดหลักสูตรในภาคการศึกษาที่ 1 ต้องส่ง มคอ.2 ให้สำนักฯ พิจารณา ครั้งแรกภายในเดือนธันวาคม)

1.7 คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ปรับแก้ไข มคอ.2 และเตรียมเอกสารที่ต้องเสนอ สกอ. ส่งสำนักฯ ภายใน 10 วัน หลังจากหลักสูตรได้อนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

1.8 เอกสารที่เสนอ สกอ. ประกอบด้วย

1.8.1 มคอ.2 ที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน 4 เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD)

1.8.2 แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับต่างๆ (มคอ.02, 04, 06) ที่กรอกข้อมูลครบถ้วนโดยอธิการบดีลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด พร้อมประทับตรามหาวิทยาลัยทุกหน้า

1.8.3 สำเนาตีสภามหาวิทยาลัยครั้งที่อนุมัติหลักสูตร

1.8.4 หากมีเอกสารประกอบหลักสูตรหรืออ้างอิง เช่น ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ การตกลงทำความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานต่างๆ ให้จัดทำเอกสารภาคผนวกแนบท้ายเอกสารฉบับสมบูรณ์

1.9 สำนักฯ ประสานการนำหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อสกอ. ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

1.10 ในกรณีที่หลักสูตรใดเกี่ยวข้องกับองค์การวิชาชีพ คณะกรรมการพัฒนาต้องนำเสนอหลักสูตรฉบับที่ได้รับการรับทราบจาก สกอ. เรียบร้อยต่อองค์การวิชาชีพนั้นๆ เพื่อให้การรับรองหรืออนุมัติหลักสูตรต่อไป

1.11 หลักสูตรที่จะเปิดสอนต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยก่อนการเปิดสอนอย่างน้อย 4 เดือน (ภายในเดือน มีนาคม)

2. หลักสูตรปรับปรุง

หลักสูตรปรับปรุง หมายถึง หลักสูตรที่เป็นการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร อาทิ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา เนื้อหาสาระสำคัญ ในหมวดวิชาเฉพาะและระบบการศึกษา

อาจารย์ประจำหลักสูตรจะต้องวิเคราะห์ผลการดำเนินการหลักสูตร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสมต่อเรื่องอย่างน้อย ทุกๆ 5 ปี ซึ่งมีแนวปฏิบัติการเสนอ ดังนี้

2.1 การจัดทำหลักสูตรปรับปรุงต้องมีการทบทวนความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย และความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ศักยภาพและความพร้อม ในการดำเนินการของหลักสูตร ทั้งด้านคณาจารย์ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนงบประมาณและปัจจัยเกื้อหนุนอื่น

2.2 ต้องเป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างและมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชา (ถ้ามี)

2.3 ดำเนินการเสนอโครงการปรับปรุงหลักสูตรต่อมหาวิทยาลัย พร้อมเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

2.4 คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร จัดทำ มคอ. 2 และแผนบริหารความเสี่ยง ส่งให้สำนักฯ ประสานการนำเสนอต่อ

2.4.1 คณะอนุกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร จำนวน 18 เล่ม

2.4.2 สภาวิชาการ จำนวน 25 เล่ม

2.4.3 สภามหาวิทยาลัย จำนวน 30 เล่ม

หมายเหตุ ขั้นตอนการกลั่นกรองหลักสูตรจนได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ใช้เวลาอย่างน้อย 7 เดือน (ถ้าต้องการเปิดหลักสูตรในภาคการศึกษาที่ 1 ต้องส่ง มคอ.2 ให้สำนักฯ พิจารณาครั้งแรกภายในเดือนธันวาคม)

2.5 คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ปรับแก้ไข มคอ.2 และเตรียมเอกสารที่ต้องเสนอ สกอ. ส่งสำนักฯ ภายใน 10 วัน หลังจากหลักสูตรได้อนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

2.6 เอกสารที่เสนอ สกอ. ประกอบด้วย

2.6.1 มคอ.2 ที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน 4 เล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD)

2.6.2 แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับต่างๆ (มคอ.02, 03, 04, 05, 06) ที่กรอกข้อมูลครบถ้วนโดยอธิการบดี ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมด พร้อมประทับตรามหาวิทยาลัยทุกหน้า

2.6.3 สำเนามติสภามหาวิทยาลัยครั้งที่อนุมัติหลักสูตร

2.6.4 หากมีเอกสารประกอบหลักสูตรหรืออ้างอิง เช่น ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ การตกลงทำความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานต่างๆ ให้จัดทำเอกสารภาคผนวกแนบท้ายเอกสาร ฉบับสมบูรณ์

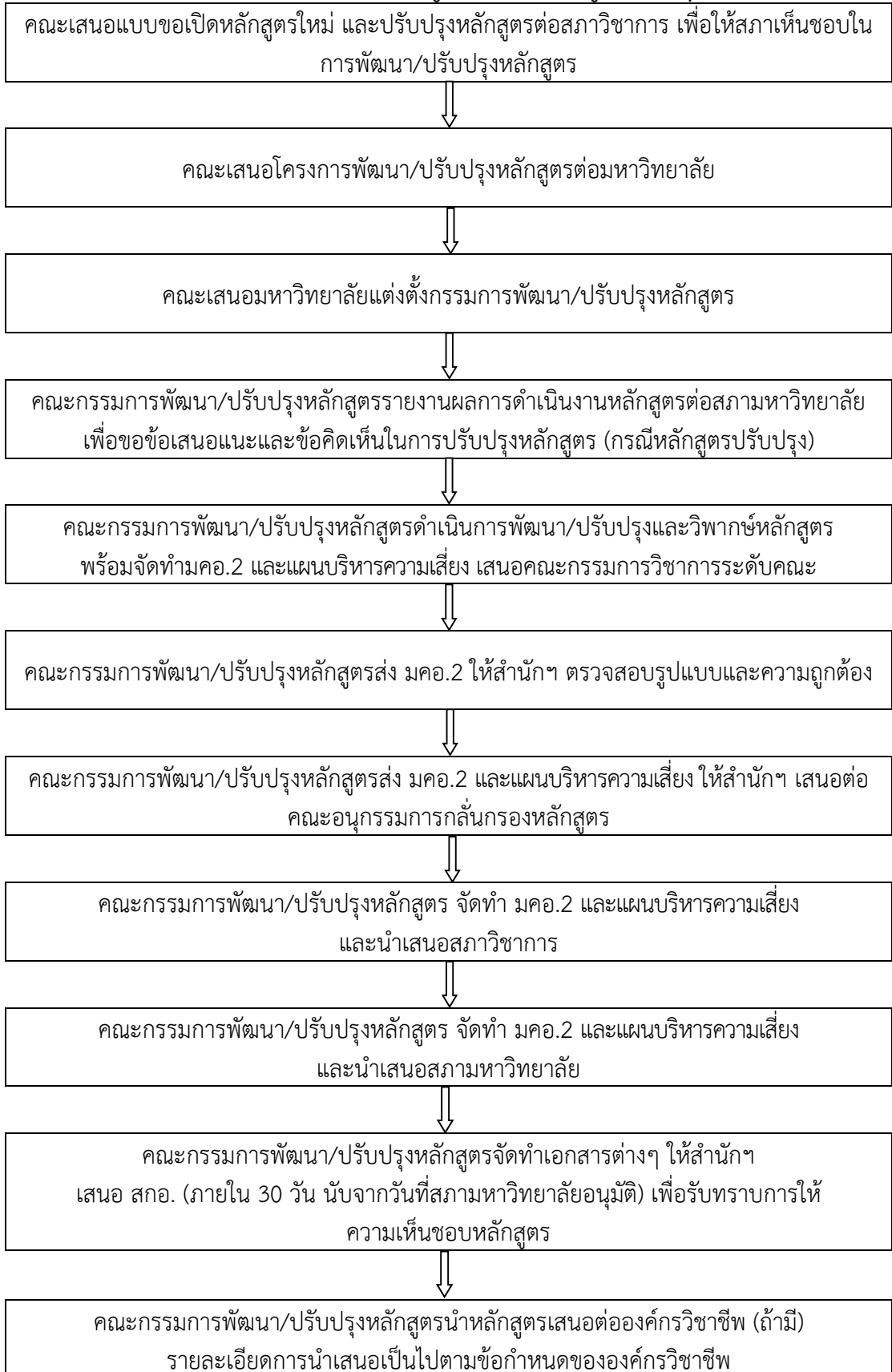
2.7 สำนักฯ ประสานการนำหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อ สกอ. ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

2.8 ในกรณีที่หลักสูตรใดเกี่ยวข้องกับองค์การวิชาชีพ คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ต้องนำเสนอหลักสูตรฉบับที่ได้รับการรับทราบจาก สกอ. เรียบร้อยต่อองค์การวิชาชีพนั้นๆ เพื่อให้การ รับรองหรืออนุมัติหลักสูตรต่อไป

2.9 หลักสูตรที่จะเปิดสอนต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยก่อนการเปิดสอน อย่างน้อย 4 เดือน (ภายในเดือนมีนาคม)

ขั้นตอนการเสนอเปิดหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง

3. หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย

หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย หมายถึง หลักสูตรที่เป็นการปรับปรุงในระดับรายวิชา อาทิ การเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเปลี่ยนรหัสวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก และการเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชา (ทำได้ภายใต้โครงสร้างเดิม) โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระในหมวดวิชาเฉพาะ ชั้นตอนและแนวปฏิบัติการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อยมีดังนี้

3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร จัดวาระการประชุมเพื่อพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย และนัดประชุมเพื่อพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม

3.2 อาจารย์ประจำหลักสูตรเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย ต่อคณะกรรมการวิชาการ ระดับคณะ ดังเอกสารต่อไปนี้

3.2.1 บันทึกข้อความเรียนคณะกรรมการวิชาการระดับคณะ เรื่อง “เสนอพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย ของสาขาวิชา.....”

3.2.2 รายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร (สมอ.08) (รายละเอียดตั้งหน้า 47)

3.2.3 รายงานการประชุมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเรื่อง “การพิจารณาหลักสูตรเพื่อทำการปรับปรุงเล็กน้อย”

3.2.4 หนังสือพิจารณาการรับทราบให้ความเห็นชอบหลักสูตรในสาขาวิชานั้นๆ จาก สกอ.

3.3 คณะกรรมการวิชาการระดับคณะพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย และจัดทำเอกสารเสนอต่อสำนักฯ เพื่อพิจารณาการนำหลักสูตรเสนอต่อสภาวิชาการ ดังเอกสารต่อไปนี้

3.3.1 บันทึกข้อความเรียนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เรื่อง “เสนอพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย ของสาขาวิชา.....”

3.3.2 รายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร (สมอ.08)

3.3.3 รายงานการประชุมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เรื่อง “การพิจารณาหลักสูตรเพื่อทำการปรับปรุงเล็กน้อย”

3.3.4 หนังสือพิจารณาการรับทราบให้ความเห็นชอบหลักสูตรในสาขาวิชานั้นๆ จาก สกอ.

3.4 สำนักฯ พิจารณาความถูกต้อง สมบูรณ์ของเอกสารการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย และประสานงานกับอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย ต่อไป

3.5 อาจารย์ประจำหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเล็กน้อย ให้เป็นไปตามมติของสภามหาวิทยาลัย ในแบบฟอร์มรายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร (สมอ.08) และดำเนินการส่งเอกสารให้สำนักฯ เพื่อนำส่ง สกอ. รายละเอียดเอกสารดังนี้

3.5.1 บันทึกข้อความเรียนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เรื่อง “การนำเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อยต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา”

3.5.2 แบบฟอร์ม สมอ.08 ที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ

3.5.3 แผ่นบันทึกข้อมูล (CD) จำนวน 1 แผ่น

3.5.4 หนังสือพิจารณาการรับทราบให้ความเห็นชอบหลักสูตรในสาขาวิชานั้นๆ
จาก สกอ.

3.6 สำนักฯ พิจารณา สมอ.08 เพื่อนำเสนอต่อ สกอ. โดยมีเอกสารประกอบดังนี้

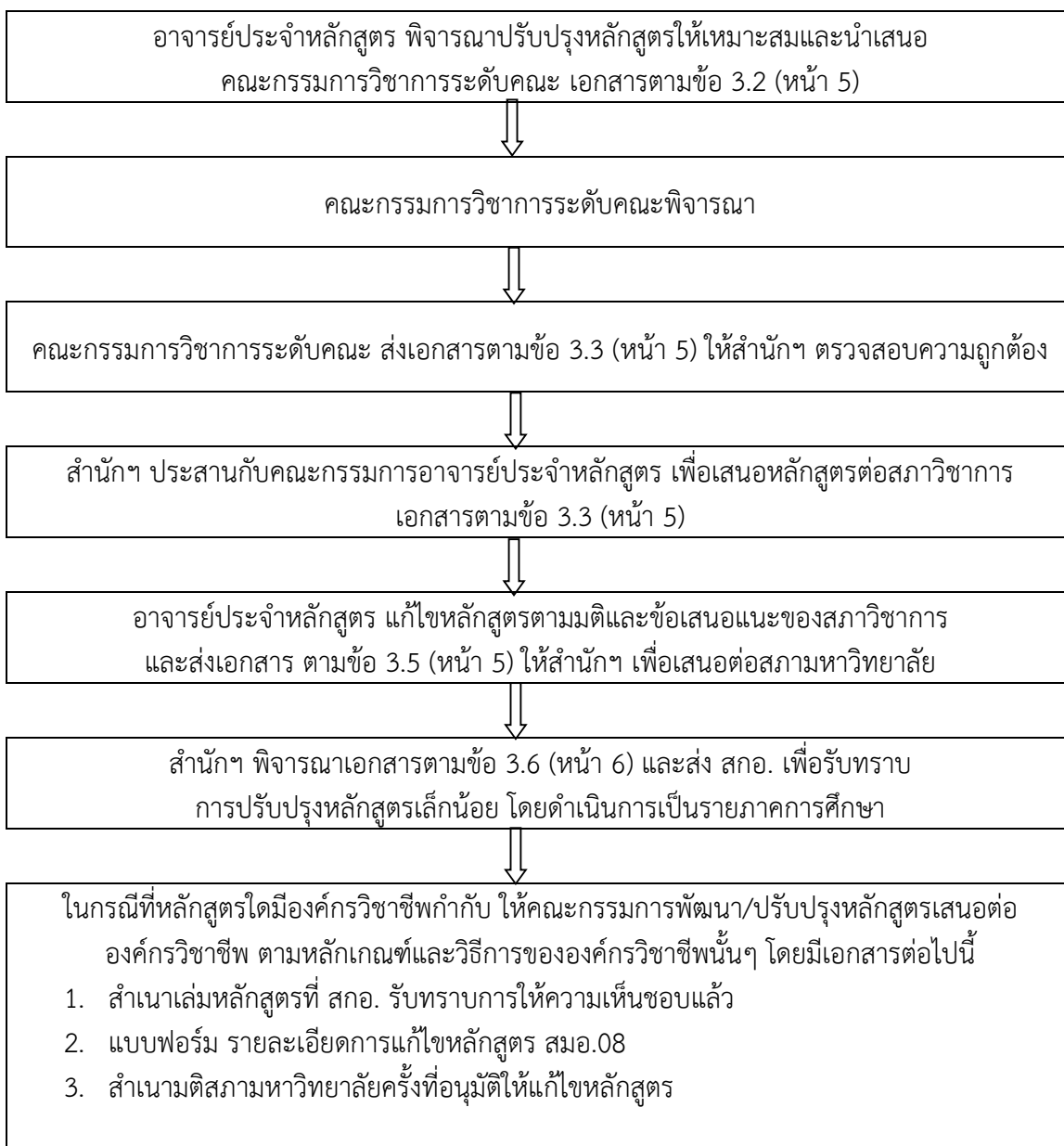
3.6.1 สมอ.08 ที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยฉบับสมบูรณ์จำนวน 4 ฉบับ
พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD) จำนวน 1 แผ่น

3.6.2 หนังสือพิจารณาการรับทราบให้ความเห็นชอบหลักสูตรในสาขาวิชานั้นๆ
จาก สกอ.

3.6.3 สำเนามติสภามหาวิทยาลัยครั้งที่อนุมัติให้แก้ไขหลักสูตร

3.7 ในกรณีที่หลักสูตรใดเกี่ยวข้องกับองค์การวิชาชีพ คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุง
หลักสูตรต้องนำเสนอ สมอ.08 ฉบับที่ได้รับการรับทราบจาก สกอ. เรียบร้อยแล้ว พร้อมมติ
สภามหาวิทยาลัยครั้งที่อนุมัติให้แก้ไขหลักสูตรเสนอต่อองค์การวิชาชีพ เพื่อให้การรับรองหลักสูตร
หรือรับรองปริญญาในลำดับต่อไป

ขั้นตอนการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย

แนวปฏิบัติการเสนอปิดหลักสูตร

อาจารย์ประจำหลักสูตร นำผลการดำเนินงานของหลักสูตรมาวิเคราะห์ พิจารณาโดยเกณฑ์การพิจารณาปิดหลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย
2. หลักสูตรที่ไม่เปิดสอนติดต่อกัน 3 ปีการศึกษา หลังจากได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
3. หลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร หรือมาตรฐานองค์วิชาชีพ
4. หลักสูตรที่มีปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม

ขั้นตอนและแนวปฏิบัติการเสนอปิดหลักสูตรมีดังนี้

1. อาจารย์ประจำหลักสูตร จัดวาระการประชุมเพื่อพิจารณาการปิดหลักสูตร
2. อาจารย์ประจำหลักสูตร จัดทำรายละเอียดการปิดหลักสูตร และเสนอการปิดหลักสูตรต่อคณะกรรมการวิชาการระดับคณะ ดังเอกสารต่อไปนี้

2.1 บันทึกข้อความเรียนคณะกรรมการวิชาการระดับคณะ เรื่อง “เสนอพิจารณารายละเอียดการปิดหลักสูตรของสาขาวิชา.....”

2.2 รายงานการประชุมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เรื่อง “การพิจารณารายละเอียดการปิดหลักสูตรของสาขาวิชา.....”

2.3 เอกสาร “รายละเอียดการปิดหลักสูตร” ที่ยังไม่มีการลงนามของอธิการบดี

3. คณะกรรมการวิชาการระดับคณะพิจารณารายละเอียดการปิดหลักสูตร และจัดทำเอกสารเสนอต่อสำนักฯ เพื่อพิจารณาการนำหลักสูตรเสนอต่อสภาวิชาการ ดังเอกสารต่อไปนี้

3.1 บันทึกข้อความเรียนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เรื่อง “เสนอรายละเอียดการปิดหลักสูตร ของสาขาวิชา.....” พร้อมแนบบันทึกข้อความเรียนคณะกรรมการวิชาการระดับคณะ เรื่อง “เสนอพิจารณาการปิดหลักสูตรของสาขาวิชา.....”

3.2 รายงานการประชุมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เรื่อง “การพิจารณาปิดหลักสูตรของสาขาวิชา.....”

3.3 เอกสาร “รายละเอียดการปิดหลักสูตร” ที่ยังไม่มีการลงนามของอธิการบดี

4. สำนักฯ พิจารณาความถูกต้องของรายละเอียดการปิดหลักสูตร เช่น ปีการศึกษาสุดท้ายที่รับนักศึกษา จำนวนนักศึกษาที่ยังค้างอยู่ เป็นต้น เพื่อเตรียมเสนอการปิดหลักสูตรต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย

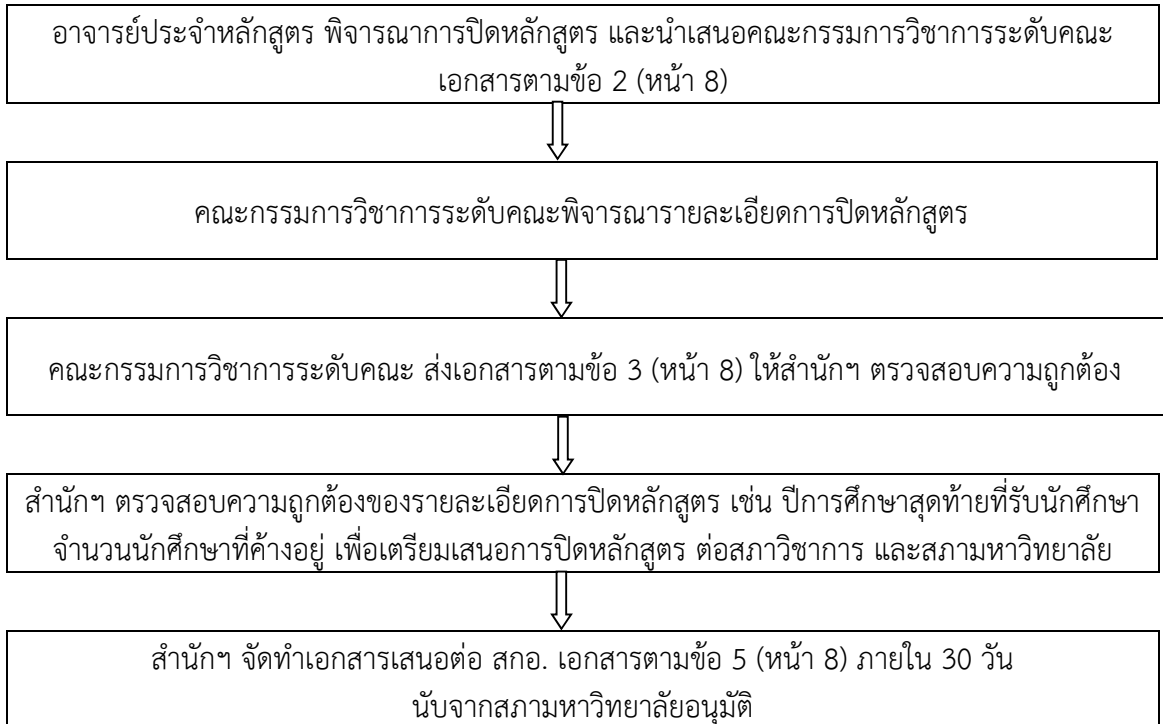
5. สำนักฯ ติดตามการพิจารณาอนุมัติให้ปิดหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย เพื่อนำเสนอต่อ สกอ. โดยมีเอกสารประกอบดังนี้

5.1 หนังสือราชการที่แสดงถึงเหตุ และผลในการปิดหลักสูตร สาขาวิชา..... (จัดทำโดยสำนักฯ)

5.2 เอกสาร “รายละเอียดการปิดหลักสูตร”

5.3 สำเนามติสภามหาวิทยาลัยครั้งทีอนุมัติให้ปิดหลักสูตร สาขาวิชา.....

ขั้นตอนในการเสนอปิดหลักสูตร

บทที่ 2

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตร

กรอบและแนวทางการจัดทำหลักสูตรของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี โดยขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตร มีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

แผนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร

การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรต้องเป็นไปตามแผนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งบรรจุในแผนพัฒนามหาวิทยาลัย หากหลักสูตรใดที่ต้องการพัฒนาขึ้นมาใหม่แต่ยังไม่มีบรรจุไว้ในแผนของมหาวิทยาลัย คณะต้องนำเสนอต่อมหาวิทยาลัย เพื่อบรรจุไว้ในแผนของมหาวิทยาลัย

แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร

คณะต้องเสนอมหาวิทยาลัยในการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา 1 ชุด เรียกว่า คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ และเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน หากหลักสูตรใดมีองค์กรวิชาชีพ ให้มีผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบของการทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร แสดงในภาคผนวก ก

การเขียนโครงการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร

คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ต้องจัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ ในการจัดทำหลักสูตรจากมหาวิทยาลัย รายละเอียดในการจัดทำโครงการ เป็นไปตามแบบฟอร์มเสนอโครงการของมหาวิทยาลัย แสดงในภาคผนวก ข หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี เรื่องหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2554 แสดงในภาคผนวก ค

การสำรวจคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตร

การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร จำเป็นต้องศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร โดยการทำวิจัยเชิงสำรวจ หรือสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีหัวข้อในการศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. ด้านความรู้
3. ด้านทักษะทางปัญญา
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากนี้ควรศึกษาถึงความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรของผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

การพิจารณาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง หรือตอบแบบสอบถามในการทำวิจัย ควรพิจารณาทรัพยากรด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ เวลา และควรมีระดับความเชื่อมั่นที่เชื่อถือได้ เช่น หากขนาดประชากร 500 คน ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดของกลุ่มตัวอย่างควรมีน้อยกว่า 222 คน เป็นต้น (ที่มา : Yamane, 1973)

การทำแผนบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อจะศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเตรียมการวางแผนป้องกันความสูญเสียที่จะเกิดขึ้น เช่น จำนวนนักศึกษาไม่เป็นไปตามแผนการรับเข้าศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ไม่เป็นที่ต้องการตลาดของแรงงาน เป็นต้น สามารถศึกษาข้อมูลแผนบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติมได้ที่ www.vru.ac.th/, <http://acad.vru.ac.th/> (รูปแบบแผนบริหารความเสี่ยง ดังแสดงในภาคผนวก ง)

การวิพากษ์หลักสูตร

คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร จัดให้มีการวิพากษ์หลักสูตรอย่างน้อย 2 ครั้ง สำหรับหลักสูตรพัฒนาใหม่ หรือ อย่างน้อย 1 ครั้ง สำหรับหลักสูตรปรับปรุง โดยควรมีผู้เข้าร่วมวิพากษ์ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร
2. ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
3. ผู้ใช้บัณฑิต
4. นักศึกษาปัจจุบัน และ/หรือศิษย์เก่าของหลักสูตร

คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ต้องจัดทำรายงานการวิพากษ์หลักสูตร เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำ มคอ.2 และใช้ข้อมูลจากการวิพากษ์ไปพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ต่อไป

การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย

การนำเสนอหลักสูตรเพื่อให้สภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยอนุมัติ จะดำเนินการได้หลังจากคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร แก้ไข มคอ.2 ตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว โดยผ่านการตรวจสอบของสำนักฯ

การนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัยใช้เวลาในการนำเสนอประมาณ 5-10 นาที คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ต้องจัดทำไฟล์นำเสนอ และส่งให้ผู้จัดการประชุมสภา (สภาวิชาการติดต่อสำนักฯ สภามหาวิทยาลัยติดต่อสำนักงานสภามหาวิทยาลัย) ก่อนประชุม อย่างน้อย 2 วัน มีรายละเอียดในการนำเสนอ ดังนี้

1. ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
2. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมวิพากษ์หลักสูตร
3. ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
4. วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและมาตรฐาน

ผลการเรียนรู้ 5 ด้าน

5. โครงสร้างหลักสูตร
6. รายงานผลการวิจัย/ผลการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อสาขาวิชา
7. กรณีที่เป็นหลักสูตรปรับปรุงให้นำเสนอข้อเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรเดิม และหลักสูตรปรับปรุง

บทที่ 3

การจัดทำ มคอ.2 สมอ.08 และรายละเอียดการปิดหลักสูตร

การนำเสนอหลักสูตรเพื่อขออนุมัติเปิด ต่อ สกอ. มี 3 รูปแบบ โดยรูปแบบของหลักสูตรใหม่ และหลักสูตรปรับปรุงจะต้องนำเสนอ มคอ.2 ส่วนรูปแบบหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย จะต้องนำเสนอ สมอ.08 และการนำเสนอเพื่อขออนุมัติปิด ต่อ สกอ. ใช้รูปแบบการปิดหลักสูตร ซึ่งเอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารวิชาการที่มีความสำคัญ ที่นอกจากต้องเสนอต่อ สกอ. แล้วยังต้องเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กคศ.) นอกจากนี้ยังใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ให้ผู้สนใจเข้าศึกษาได้ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ดังนั้นรูปแบบในการจัดทำรูปเล่ม จึงมีความสำคัญ เพื่อให้เอกสาร ทั้งสองของมหาวิทยาลัยเป็นรูปแบบเดียวกัน จึงขอให้คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ใช้รูปแบบ (Template) ของมหาวิทยาลัย โดยดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักฯ(<http://acad.vru.ac.th/>) ซึ่งมีรายละเอียดการจัดทำดังนี้

การจัดทำ มคอ.2

มคอ.2 คือ “รายละเอียดของหลักสูตร” ใช้เป็นเอกสารสำหรับการขออนุมัติหลักสูตรใหม่ และหลักสูตรปรับปรุง โดยรายละเอียดของการจัดทำ มคอ.2 มีดังต่อไปนี้

กระดาษและการจัดหน้า

กระดาษที่ใช้จัดทำ มคอ.2 ควรเป็นกระดาษที่มีคุณภาพดี กำหนดให้ใช้กระดาษขาว ไม่มีเส้นบรรทัดชนิดไม่ต่ำกว่า 80 แกรม ขนาดมาตรฐาน A4 การเว้นขอบกระดาษให้เว้นดังนี้

หัวกระดาษเว้นว่างไว้ 1.5 นิ้ว

ขอบซ้ายมือเว้นว่างไว้ 1.5 นิ้ว

ขอบขวามือเว้นว่างไว้ 1 นิ้ว

ขอบล่างเว้นว่างไว้ 1 นิ้ว

รูปแบบอักษรและขนาด

รูปแบบอักษร (Font) คือ TH Sarabun PSK ข้อความทั่วไปใช้ขนาด 16 พอยต์

ปก อักษรตัวหนา (Bold) ขนาด 22 พอยต์

หมวดที่ และชื่อหมวด ให้จัดไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ ด้วยอักษรตัวหนา (Bold) ขนาด 16 พอยต์

หัวข้อสำคัญหรือหัวข้อหลักของแต่ละหมวด ให้พิมพ์ขีดเส้นกั้นหน้าด้านซ้าย ด้วยอักษรตัวหนา (Bold) ขนาด 16 พอยต์ เว้นระยะก่อน 1 บรรทัด เป็นหัวข้อลอย พิมพ์ย่อหน้าเข้าไปที่ระยะ 0.2 นิ้ว เนื้อหาขึ้นบรรทัดใหม่ย่อหน้าตรงกับข้อความของหัวข้อ

ภาคผนวก ให้พิมพ์ไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ ด้วยอักษรตัวหนา (Bold) ขนาด 18 พอยต์

การระบุเลขหน้า

1. การพิมพ์เลขหน้าให้พิมพ์ไว้มุมบนขวาของหน้ากระดาษ ห่างจากขอบบน 1 นิ้ว
2. องค์ประกอบตอนต้น หรือส่วนหน้า ให้ใส่พยัญชนะ ก, ข, ค,... หรือ (1) (2) (3)
3. เนื้อหา และภาคผนวก ให้ใส่ตัวเลขอารบิก 1, 2, 3,... ตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่หน้าแรกของหมวดที่ 1 สำหรับหน้าแรกของหมวด หน้าแรกของภาคผนวก และภาคผนวกย่อย ให้นำลำดับหน้า แต่ไม่ต้องพิมพ์ตัวเลขที่หน้านั้น

รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) หรือ มคอ.2 กำหนดตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีองค์ประกอบ 3 ตอน ดังนี้

1. องค์ประกอบตอนต้น

1.1 ปก ประกอบด้วย

1.1.1 สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

1.1.2 **ชื่อหลักสูตร** เช่น วิทยาศาสตรบัณฑิต ครุศาสตรบัณฑิต หรือบัญชีบัณฑิต เป็นต้น (สามารถตรวจสอบชื่อหลักสูตรได้ที่ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ดังแสดงในภาคผนวก จ)

1.1.3 **ชื่อสาขาวิชา** เช่น สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ เป็นต้นหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาเกิน 4 ปี ให้ระบุจำนวนปีไว้หลังสาขาวิชา เช่น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (5 ปี) เป็นต้น

1.1.4 **ชนิดของหลักสูตร** ในกรณีที่ เป็นหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้ระบุต่อท้ายบรรทัดของสาขาวิชา

1) หลักสูตรนานาชาติ หมายถึงหลักสูตรที่รับนักศึกษาหลากหลายเชื้อชาติ จะเป็น ชาติใดชาติหนึ่งไม่ได้ เข้ามาศึกษาโดยใช้ภาษาเพียงภาษาเดียว ในการจัดการเรียนการสอน

2) หลักสูตรภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักสูตรที่อาจารย์รับนักศึกษาชาวไทย โดยเฉพาะ หรือนักศึกษาชาวต่างชาติเข้ามาศึกษา และใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน

1.1.5 สถานะของหลักสูตร คือหลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุง

1.1.6 ปีพุทธศักราช ให้ระบุปีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร

1.1.7 คณะ วิทยาลัย ระบุชื่อคณะ หรือวิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัด

1.1.8 **ชื่อมหาวิทยาลัย** ชื่อมหาวิทยาลัยที่เป็นชื่อเต็มตามประกาศในกฎกระทรวงว่าด้วยชื่อมหาวิทยาลัย ดังนี้

ระบุ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

1.1.9 ตัวอย่างปก

- 1) ปก (ร่าง) มคอ.2 เสนอสภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย ดังแสดงในหน้า 18
- 2) ปก มคอ.2 เสนอ สกอ. ดังแสดงในหน้า 19
- 3) ปก (ร่าง) มคอ.2 เสนอสภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัย กรณีหลักสูตร
ภาษาอังกฤษ ดังแสดงในหน้า 20
- 4) ปก มคอ.2 เสนอ สกอ. กรณีหลักสูตรภาษาอังกฤษ ดังแสดงในหน้า 21

รูปแบบปก เสนอสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย

(ร่าง)

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเคมี
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2558

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

รูปแบบปก เสนอ สกอ.

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเคมี
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2558

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

รูปแบบปก เสนอสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย กรณีหลักสูตรภาษาอังกฤษ

(ร่าง)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการบริการและการโรงแรม
(หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

รูปแบบปก เสนอ สกอ. กรณีหลักสูตรภาษาอังกฤษ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการบริการและการโรงแรม
(หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2558

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดอุบลราชธานี

1.2 สารบัญ เป็นส่วนที่แสดงรายการหรือหัวข้อต่างๆ และมีเลขหน้ากำกับโดยจัดเรียงลำดับตามเลขหน้า มีส่วนประกอบดังนี้

1.2.1 ส่วนประกอบตอนบนได้แก่คำว่า “**สารบัญ**” ให้พิมพ์กลางหน้ากระดาษโดยใช้ตัวอักษรตัวหนาขนาด 20 พอยต์ และให้เว้น 1 บรรทัดให้พิมพ์คำว่า หน้า โดยใช้อักษรตัวหนาขนาด 18 พอยต์ พิมพ์ชิดด้านขวา

1.2.2 ส่วนประกอบที่แสดงรายละเอียดในสารบัญ จะประกอบด้วยรายการต่างๆ และเลขหน้า โดยเรียงลำดับการนำเสนอ ดังนี้ หมวดที่ และภาคผนวก

ตัวอย่าง สารบัญของเล่มหลักสูตร

สารบัญ		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
	1. รหัสและชื่อหลักสูตร	1
	2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
	3. วิชาเอก	1
	4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
	5. รูปแบบของหลักสูตร	1
	6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	2
	7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน	2
	8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	2
	9. ชื่อ ตำแหน่งวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีที่จบของ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	2
	10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	3
	11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณา ในการวางแผนหลักสูตร	3
	12. ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับ พันธกิจมหาวิทยาลัย	4
	13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของ มหาวิทยาลัย	4
หมวดที่ 2	ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	5
	1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	5
	2. แผนพัฒนาปรับปรุง	6
หมวดที่ 3	ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	8
	1. ระบบการจัดการศึกษา	8
	2. การดำเนินการหลักสูตร	8
	3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	11
	4. องค์กรประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (สหกิจศึกษาหรือ การฝึกงาน)	40
	5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย	40

สารบัญ(ต่อ)

		หน้า
หมวดที่ 4	ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	42
	1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	42
	2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	43
	3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จาก หลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)	45
หมวดที่ 5	หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	52
	1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)	52
	2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	52
	3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	53
หมวดที่ 6	การพัฒนาคณาจารย์	54
	1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	54
	2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์	54
หมวดที่ 7	การประกันคุณภาพหลักสูตร	55
	1. การบริหารหลักสูตร	55
	2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน	57
	3. การบริหารคณาจารย์	59
	4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	59
	5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา	59
	6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจ ของผู้ใช้บัณฑิต	60
	7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	60
หมวดที่ 8	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	62
	1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	62
	2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	62
	3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	62
	4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง	62
ภาคผนวก		63
	ภาคผนวก ก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557	64
	ภาคผนวก ข หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	88

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
ภาคผนวก ค	คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ที่ 1980/2557 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี	103
ภาคผนวก ง	รายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี	105
ภาคผนวก จ	รายงานการวิพากษ์หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี	111
ภาคผนวก ฉ	ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร	118
ภาคผนวก ช	รายงานสรุปคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการ ของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติและ ความต้องการและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในพัฒนา หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี	129
ภาคผนวก ฌ	แผนบริหารความเสี่ยงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา เคมี	135

2. องค์ประกอบตอนกลาง

องค์ประกอบตอนกลาง เป็นรายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) หมายถึง การอธิบายภาพรวมของการจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรสามารถบรรจุเนื้อหาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม ตรงกับความต้องการ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของหลักสูตร และมหาวิทยาลัย โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน ประกอบด้วย 8 หมวดดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

2.1 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

2.1.1 ชื่อหลักสูตร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษกำหนดให้สอดคล้องกัน ในการกำหนดชื่อสาขาวิชา ต้องเป็นมาตรฐานสากล ที่ใช้กันโดยทั่วไป

2.1.2 ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ

2.1.3 วิชาเอก กรณีที่มีวิชาเอกให้ระบุสาขาวิชาเอกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ.1) ของสาขาวิชานั้นๆ กรณีที่ไม่มีกรอบมาตรฐานฯ ดังกล่าว ให้ระบุ “ไม่มี”

ตัวอย่าง เนื้อหาของ มคอ.2

(1.5 นิ้ว)	(1.5 นิ้ว)	(1 นิ้ว)
<p>หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2558</p>		
<p>ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี คณะ : วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p>		
<p>หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป</p>		
<p>1. รหัสและชื่อหลักสูตร</p> <p>ภาษาไทย : หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Science Program in Chemistry</p>		
<p>2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา</p> <p>ภาษาไทย ชื่อเต็ม : วิทยาศาสตรบัณฑิต (เคมี) ชื่อย่อ : วท.บ. (เคมี) ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Bachelor of Science (Chemistry) ชื่อย่อ : B.Sc. (Chemistry)</p>		
<p>3. วิชาเอก ไม่มี</p>		
<p>4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 134 หน่วยกิต</p>		
		(1 นิ้ว)

2.1.4 จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร ระบุจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตร โดยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับต่างๆ พ.ศ. 2558 กำหนดไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี

หมวดวิชา	ระดับปริญญาตรี (4 ปี)			ระดับปริญญาตรี (5 ปี)	ระดับปริญญาตรี (6 ปี)
	ทางวิชาการ/ ก้าวหน้าทางวิชาการ	ทางวิชาชีพหรือ ปฏิบัติการ/ก้าวหน้า ทางวิชาชีพหรือ ปฏิบัติการ	ระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)		
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	72 หน่วยกิต	72 หน่วยกิต	42 หน่วยกิต	90 หน่วยกิต	108 หน่วยกิต
2.1 กรณีมีมาตรฐานวิชาชีพ	-	-	-	-	-
2.1.1 วิชาปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า	-	ศนงคตฐานวิชาชีพ	-	-	-
2.1.2 วิชาทฤษฎี ไม่น้อยกว่า	-	-	18 หน่วยกิต	-	-
2.2 กรณีไม่มีมาตรฐานวิชาชีพ	-	-	-	-	-
2.2.1 วิชาปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า	-	36 หน่วยกิต	-	-	-
2.2.2 วิชาทฤษฎี ไม่น้อยกว่า	-	24 หน่วยกิต	18 หน่วยกิต	-	-
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต	-	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	120 หน่วยกิต	120 หน่วยกิต	72 หน่วยกิต	150 หน่วยกิต	180 หน่วยกิต

ตารางที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ตาราง 2.1 โครงสร้างหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับปริญญาโท

หมวดวิชา	ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	ระดับปริญญาโท		
		แผน ก		แผน ข
		แบบ ก 1	แบบ ก 2	
1. หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า	-	-	-	-
1.1 กลุ่มวิชาพื้นฐาน	-	-	-	-
1.2 กลุ่มวิชาปรับพื้นฐาน	-	-	-	-
2. หมวดวิชาสัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า	-	-	-	-
3. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า	-	-	24 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต
3.1 กลุ่มวิชาบังคับ	-	-	-	-
3.2 กลุ่มวิชาเลือก	-	-	-	-
4. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า	-	36 หน่วยกิต	12 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
5. ภาคนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า	-	-	-	-
หน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต

ตาราง 2.2 โครงสร้างหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และระดับปริญญาเอก

หมวดวิชา	ระดับ ประกาศนียบัตร บัณฑิตชั้นสูง	ระดับปริญญาเอก			
		แบบ 1 เน้นวิจัยเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่		แบบ 2 เน้นวิจัยเพื่อความรู้ก้าวหน้าทางวิชาการ	
		แบบ 1.1 (จบ โท)	แบบ 1.2 (จบ ตรี)	แบบ 2.1 (จบ โท)	แบบ 2.2 (จบ ตรี)
1. หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า	-	-	-	-	-
2. หมวดวิชาสัมพันธ์ ไม่น้อยกว่า	-	-	-	-	-
3. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า	-	-	-	12 หน่วยกิต	24 หน่วยกิต
3.1 กลุ่มวิชาบังคับ	-	-	-	-	-
3.2 กลุ่มวิชาเลือก	-	-	-	-	-
4. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า	-	48 หน่วยกิต	72 หน่วยกิต	36 หน่วยกิต	48 หน่วยกิต
หน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า	24 หน่วยกิต	48 หน่วยกิต	72 หน่วยกิต	48 หน่วยกิต	72 หน่วยกิต

มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้หลักสูตรในระดับปริญญาตรี มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่เกิน 135 หน่วยกิต

2.1.5 รูปแบบของหลักสูตร

1) **รูปแบบ** ระบุรูปแบบของหลักสูตรที่เปิดสอนว่าเป็นหลักสูตรระดับคุณวุฒิใดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เช่น ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี ระดับปริญญาโท หลักสูตร 2 ปี เป็นต้น

2) **ภาษาที่ใช้** ระบุภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ หากจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศให้ระบุให้ชัดเจน เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น

3) **การรับเข้าศึกษา** ระบุการรับนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรว่ารับเฉพาะนักศึกษาไทยหรือต่างชาติ หรือรับทั้งสองกลุ่มเข้าศึกษา ในการรับทั้งสองกลุ่มต้องระบุคุณสมบัติของผู้สมัครชาวต่างชาติไว้ด้วย

4) **ความร่วมมือกับสถาบันอื่น** ระบุเป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือเป็นหลักสูตรความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/องค์กรอื่นๆ โดยต้องระบุชื่อสถาบันการศึกษา/องค์กรที่ทำความร่วมมือด้วย และองค์กรภายนอกที่ทำความร่วมมือนั้นต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยงานราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558

5) **การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา** ระบุให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียวหรือให้ปริญญามากกว่า 1 สาขาวิชา (กรณีทวีปริญญา) หรือปริญญาอื่นๆ ในช่วงกลางของหลักสูตร หรือเป็นปริญญาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่มีข้อตกลงความร่วมมือ

2.1.6 **สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร** ระบุเป็นหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ไต และเวลาที่เริ่มใช้หลักสูตรนี้ (ภาคการศึกษา และปีการศึกษา)

ระบุวันเดือนปีที่สภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัยอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

2.1.7 ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ระบุปีที่คาดว่าจะได้รับการเผยแพร่จาก สกอ. ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1) หลักสูตรระดับปริญญาตรี ใช้เวลา 2 ปีการศึกษา

2) หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาใช้เวลา 1 ปีการศึกษา

ตัวอย่างหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2559 การระบุปีเผยแพร่คือ ปี 2561

2.1.8 อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

ระบุอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ให้ระบุเป็นชื่อตำแหน่ง เช่น นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่บริหารงานบุคคล นักสถิติ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นต้น

2.1.9 ชื่อ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และ ปีการศึกษาที่จบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1) ระบุ ชื่อ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีการศึกษา ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

1.1) ระดับปริญญาตรี: อย่างน้อย 5 คน ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ย้อนหลัง 5 ปี

1.2) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต: อย่างน้อย 5 คน ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ย้อนหลัง 5 ปี และ 1 รายการต้องเป็นงานวิจัย

1.3) ระดับปริญญาโท: อย่างน้อย 3 คน ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ย้อนหลัง 5 ปี และ 1 รายการต้องเป็นงานวิจัย

1.4) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง: อย่างน้อย 5 คน ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ย้อนหลัง 5 ปี และ 1 รายการต้องเป็นงานวิจัย

1.5) ระดับปริญญาเอก: อย่างน้อย 3 คน ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ย้อนหลัง 5 ปี และ 1 รายการต้องเป็นงานวิจัย

2) การเรียงลำดับชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้เรียงลำดับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ตรงกับสาขาวิชาของหลักสูตรที่พัฒนา/ปรับปรุง ขึ้นเป็นลำดับแรก

3) กรณีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศ ให้ระบุชื่อเมือง และประเทศที่สถาบันการศึกษาตั้งอยู่

2.1.10 สถานที่จัดการเรียนการสอน

ให้ระบุ “ในสถานที่ตั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

2.1.11 สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

1) สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ให้สาขาวิชาศึกษา และแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ว่าเมื่อพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรนี้แล้วจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งใน และต่างประเทศอย่างไร

2) สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม ให้สาขาวิชาศึกษาและแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม เมื่อพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรนี้แล้วสามารถตอบสนองนโยบายภาครัฐด้านพัฒนาสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างไร

2.1.12 ผลกระทบจาก ข้อ 1) สถานการณ์พัฒนาทางเศรษฐกิจ และ ข้อ 2) สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม ต่อการพัฒนาหลักสูตร และความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย โดยแบ่งเป็นผลกระทบด้าน

1) การพัฒนาหลักสูตร

2) ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

2.1.13 ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของมหาวิทยาลัย ถ้ารายวิชาที่มีระบุอยู่ในหลักสูตรมีการจัดการเรียนเพื่อให้บริการคณะ/สาขาวิชาอื่นหรือต้องเรียนจากคณะ/สาขาวิชาอื่น

อธิบายการบริหารจัดการ แผนความร่วมมือหรือประสานงานร่วมกับสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สาขาวิชานี้มีรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาในหลักสูตรไปเรียนวิชาของสาขาวิชาอื่นหรือไม่ ถ้ามีจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้มั่นใจว่ารายวิชาดังกล่าวสนองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสาขาวิชา หรือถ้ารายวิชาในสาขาวิชา กำหนดให้นักศึกษาสาขาวิชาอื่นมาเรียนได้ จะดำเนินการอย่างไร

2.2 หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

2.2.1 ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ระบุปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบัน มาตรฐานวิชาการ มาตรฐานวิชาชีพ และการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ และความรู้ความสามารถอย่างไร

2.2.2 แผนพัฒนาปรับปรุง

ระบุแผนพัฒนาหรือแผนการเปลี่ยนแปลงหลักๆ ที่เสนอในหลักสูตร พร้อมระบุเวลาคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ (เช่น ภายใน 5 ปี) โดยให้ระบุกลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อความสำเร็จของแผนนั้นๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้ความสำเร็จ โดยตัวบ่งชี้ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในหมวด 7 ด้วย ควรมีหัวข้อดังนี้

1) แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง

2) กลยุทธ์

3) หลักฐาน/ตัวบ่งชี้

2.3 หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

2.3.1 ระบบการจัดการศึกษา

1) ระบบ ให้ระบุ “ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557”

2) การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557 โดยมีเวลาการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ และลงทะเบียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

3) การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค เนื่องด้วยมหาวิทยาลัยไม่มีการเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค ดังนั้น ให้ระบุ “ไม่มี”

2.3.2 การดำเนินการหลักสูตร

1) วัน - เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน ระบุช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาเรียน เช่นในเวลาราชการ หรือภาคการศึกษาพิเศษ เรียนวันเสาร์-อาทิตย์

2) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ระบุคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับระดับการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อาทิ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือระบุนายที่ต้องการ เช่น สายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ เป็นต้น ในกรณีที่มีเกณฑ์คุณสมบัติอื่นๆ เพิ่มเติมต้องระบุให้ครบถ้วน

3) ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า ระบุลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่จะสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร ที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา เพื่อกำหนดหลักสูตร เช่น ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับตัวในการเรียนในมหาวิทยาลัย แต่ถ้าคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรพบว่าไม่มีปัญหาแรกเข้าของนักศึกษา ให้ระบุ “ไม่มี” ได้

4) กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 3) ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้าของแต่ละสาขาวิชาอาจไม่เหมือนกัน ให้สาขาวิชาระบุกลยุทธ์ในการจัดการกับปัญหานั้นๆ เช่น จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ จัดให้มีการให้คำปรึกษา เป็นต้น หรือถ้าหลักสูตรระบุว่า “ไม่มี” ในข้อ 3) ให้ระบุ “ไม่มี” เช่นกัน

5) แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี ระบุจำนวนผู้ที่คาดว่าจะรับเข้าศึกษาในหลักสูตรและจำนวนที่คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ในระยะเวลา 5 ปี จำนวนรับเข้าต้องมีสัดส่วนอาจารย์ : นักศึกษา ให้สอดคล้องกับสาขาวิชา เช่น สายสังคมศาสตร์ 1 : 25 สายวิทยาศาสตร์ 1 : 8 โดยสาขาวิชาที่มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และสภาวิชาชีพต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานตามวิชาชีพนั้นๆ

6) งบประมาณตามแผน แสดงงบประมาณรายรับและรายจ่าย โดยจำแนกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ รวมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรนั้นๆ วิธีการคำนวณดังตัวอย่าง

	255[-]	255[-]	255[-]	255[-]	255[-]
3. งบลงทุน					
3.1 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง	460,000	460,000	460,000	460,000	460,000
3.2 ค่าครุภัณฑ์	ให้สาขาคำนวณจาก ความต้องการใช้ครุภัณฑ์ นอกเหนือจากที่มีอยู่ หากเป็นสาขาวิชา ที่เปิดใหม่ต้องพิจารณา ให้ครบถ้วน	ให้สาขาคำนวณจาก ความต้องการใช้ครุภัณฑ์ นอกเหนือจากที่มีอยู่ หากเป็นสาขาวิชา ที่เปิดใหม่ต้องพิจารณา ให้ครบถ้วน	ให้สาขาคำนวณจาก ความต้องการใช้ครุภัณฑ์ นอกเหนือจากที่มีอยู่ หากเป็นสาขาวิชา ที่เปิดใหม่ต้องพิจารณา ให้ครบถ้วน	ให้สาขาคำนวณจาก ความต้องการใช้ครุภัณฑ์ นอกเหนือจากที่มีอยู่ หากเป็นสาขาวิชาที่ เปิดใหม่ต้องพิจารณาให้ ครบถ้วน	ให้สาขาคำนวณจาก ความต้องการใช้ครุภัณฑ์ นอกเหนือจากที่มีอยู่ หากเป็นสาขาวิชาที่ เปิดใหม่ต้องพิจารณาให้ ครบถ้วน
4. เงินอุดหนุน					
4.1 การทำวิจัย	- สายวิทย์ จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 20,000 บาท - สายสังคม × 10,000 บาท	- สายวิทย์ จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 20,000 บาท - สายสังคม × 10,000 บาท	- สายวิทย์ จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 20,000 บาท - สายสังคม × 10,000 บาท	- สายวิทย์ จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 20,000 บาท - สายสังคม × 10,000 บาท	- สายวิทย์ จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 20,000 บาท - สายสังคม × 10,000 บาท
4.2 การบริการ วิชาการ	จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 5,000	จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 5,000	จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 5,000	จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 5,000	จำนวนอาจารย์ ประจำหลักสูตร × 5,000
รวมรายจ่าย	T1= 1+2+3+4	T2= 1+2+3+4	T3= 1+2+3+4	T4= 1+2+3+4	T5= 1+2+3+4
รวมรายจ่ายทั้ง 5 ปี	T1+T2+T3+T4+T5				
ประมาณค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต = ผลรวมของรายจ่ายทั้ง 5 ปี/ผลรวมของจำนวนนักศึกษาทั้ง 5 ปี					

7) ระบบการศึกษา เช่น แบบชั้นเรียน แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning) แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต และอื่นๆ

กรณีของมหาวิทยาลัย ให้ระบุ “ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557”

8) การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี) การเทียบโอนหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย

ให้ระบุ “การเทียบโอนให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2557”

2.3.3 หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

1) หลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1) จำนวนหน่วยกิต ให้ระบุหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

1.2) โครงสร้างหลักสูตร ให้แสดงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของหลักสูตรโดยแบ่งเป็นหมวดวิชาและสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา (มคอ. 1) หากสาขาวิชาใดยังไม่มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา (มคอ.1) ให้ใช้โครงสร้างของมหาวิทยาลัยดังนี้

1. โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชา ดังนี้	[จำนวนหน่วยกิต]	หน่วยกิต
1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า	[จำนวนหน่วยกิต]	หน่วยกิต
1.2 หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนไม่น้อยกว่า	[จำนวนหน่วยกิต]	หน่วยกิต
1.2.1 กลุ่มวิชาเฉพาะด้านบังคับ	[จำนวนหน่วยกิต]	หน่วยกิต
1.2.2 กลุ่มวิชาเฉพาะด้านเลือก	[จำนวนหน่วยกิต]	หน่วยกิต
1.2.3 กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ/สหกิจศึกษา	[จำนวนหน่วยกิต]	หน่วยกิต
1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต

1.3) รายวิชาในหมวดต่างๆ ในส่วนนี้ให้ขยายความตามโครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดดังข้อ 1.2 โดยให้ระบุรหัสวิชา ชื่อรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงบรรยาย ชั่วโมงปฏิบัติ และชั่วโมงศึกษาด้วยตนเอง และให้ระบุหมายเหตุต่อท้าย “รายวิชาในหมวดต่างๆ ดังนี้

หมายเหตุ

ความหมายของเลขรหัสรายวิชา
 รหัสรายวิชาประกอบด้วยเลข 7 ตัว
 เลข 3 ตัวแรกเป็นหมวดวิชาและหมู่วิชา
 เลขตัวที่ 4 บ่งบอกถึงระดับความยากง่ายหรือชั้นปี
 เลขตัวที่ 5 บ่งบอกถึงลักษณะเนื้อหาวิชา
 เลขตัวที่ 6 และ 7 บ่งบอกถึงลำดับก่อนหลังของวิชา

ความหมายของหมวดวิชาและหมู่วิชาในหลักสูตร

XXX หมู่วิชา ..... (เช่น 155 หมู่วิชา

ภาษาอังกฤษ 402 หมู่วิชาเคมี 356 หมู่วิชาการจัดการ ดังแสดงในบทที่ 5)

GE หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1.4) แผนการศึกษา ให้ระบุหมวดวิชา รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต โดย 1 ภาคการศึกษาจำนวนหน่วยกิตต้องไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับระดับปริญญาตรี และจำนวนหน่วยกิตต้องไม่เกิน 12 หน่วยกิต สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา การระบุรายวิชาในแผนการศึกษาทำได้ดังนี้

1.4.1) รายวิชาในกลุ่มวิชาบังคับ เช่น ตามโครงสร้างให้เรียน 54 หน่วยกิต การจัดทำแผนการศึกษา รายวิชาต้องระบุให้ครบทุกรายวิชาจำนวน 54 หน่วยกิต

1.4.2) รายวิชาในกลุ่มวิชาเลือก การระบุรายวิชาในกลุ่มนี้ ให้เลือกรายวิชาที่เหมาะสมที่ต้องการให้นักศึกษาเรียน โดยระบุรายวิชาเท่ากับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในกลุ่มนี้

1.4.3) รายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี ให้ว่างไว้เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความสนใจ และความถนัด จำนวน 6 หน่วยกิต โดยใช้ข้อความนี้ “xxxxxxx เลือกเสรี 3(x-x-x)”

1.5) คำอธิบายรายวิชา ให้จัดเรียงรหัสรายวิชาจากน้อยไปหามาก โดยไม่ต้องแยกเป็นหมวดวิชา และให้ตรวจสอบ ชื่อวิชา รหัสวิชา คำอธิบายรายวิชา จำนวนหน่วยกิต/ชั่วโมง ให้ถูกต้องโดยยึดของเดิม

ในกรณีที่เปลี่ยนชื่อวิชา คำอธิบายรายวิชา จำนวนหน่วยกิต/ชั่วโมง ให้สาขาวิชากำหนดรหัสวิชาใหม่ การเขียนคำอธิบายรายวิชาควรใช้ระบบเดียวกันตลอดหลักสูตร หลักเกณฑ์ในการกำหนดรหัสวิชา ดังแสดงในบทที่ 5

1.5.1) สำหรับหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาอังกฤษ คำอธิบายรายวิชาต้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษด้วย โดยต่อท้ายคำอธิบายรายวิชาที่จัดทำเป็นภาษาไทย ทุกๆ รายวิชา

1.5.2) รายวิชาที่มีลำดับของวิชา ในการระบุรายวิชา Pre-requisite ให้ระบุ “รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน” (รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน หมายถึง รายวิชาที่ต้องสอบผ่านตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557)

1.5.3) รายวิชาที่อยู่นอกคณะ หรือสาขาวิชา ให้ประสานการขอ คำอธิบายรายวิชา หรือสอบถามข้อมูลที่คณะนั้นๆ

2) ชื่อ สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

ระบุจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ แยกจากกัน โดยระบุรายชื่อซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชาและสถาบัน ที่สำเร็จการศึกษา ปีที่จบ และภาระการสอน (ชม./สัปดาห์) ทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะมีในหลักสูตรนี้

อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และต้องมีผลงานทางวิชาการ การค้นคว้า วิจัย หรือการแต่งตำรา บทความทางวิชาการ ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี

ผลงานทางวิชาการ และอื่นๆ ให้ระบุไว้ในภาคผนวก เรื่องผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร รูปแบบการเขียนผลงานทางวิชาการ สามารถดาวน์โหลดได้ที่ เว็บไซต์ของสำนักฯ (<http://acad.vru.ac.th/>) คุณสมบัติของอาจารย์แยกตามประเภทดังนี้

2.1) อาจารย์ประจำหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร คือ

ระดับปริญญาตรี : อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต : อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

ระดับปริญญาโท : อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง : อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

ระดับปริญญาเอก : อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง และมี 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2.2) อาจารย์ประจำ บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่มีหน้าที่หลักด้านการสอน การวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาในมหาวิทยาลัย โดยให้ระบุคุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบัน และปีที่สำเร็จ ไม่จำเป็นต้องสังกัดคณะที่เปิดสอน อาจเป็นอาจารย์จากคณะอื่นได้

2.3) อาจารย์พิเศษ อาจารย์พิเศษ คือ ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ ผู้ซึ่งมาสอนเป็นครั้งคราว หรือเชิญมาสอนในกรณีที่ต้องการอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ ในรายวิชา หรือสาขาวิชานั้นๆ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 6 ปี โดยให้ระบุคุณวุฒิ สาขาวิชา สถาบัน และปีที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

2.3.4 องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

สรุปโดยย่อเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ ฝึกงาน หรือสหกิจศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1) มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม ลงรายการสำคัญของมาตรฐานผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ภาคสนามที่ต้องการ

2) ช่วงเวลา ระบุช่วงเวลาของหลักสูตรที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม ให้นักศึกษา เช่น ปีการศึกษา ภาคการศึกษาที่จัด

3) การจัดเวลาและตารางสอน เช่น 3 วันต่อสัปดาห์เป็นเวลา 4 สัปดาห์ หรือจัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา

2.3.5 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการทำโครงการ การวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ นอกเหนือจากโครงการ ควรแนบข้อกำหนดสำหรับการทำโครงการด้วย

1) คำอธิบายโดยย่อ ให้อธิบายคร่าวๆ เกี่ยวกับการจัดทำโครงการหรืองานวิจัย

2) **มาตรฐานผลการเรียนรู้** ระบุมาตรฐานผลการเรียนรู้หลักๆ ที่ต้องการจากการทำโครงการหรืองานวิจัย

3) **ช่วงเวลา** ระบุช่วงระยะเวลาของหลักสูตรที่กำหนดให้ทำโครงการหรืองานวิจัย เช่น ปีการศึกษา ภาคการศึกษา

4) **จำนวนหน่วยกิต** ระบุจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาโครงการหรืองานวิจัย เช่น 3 หน่วยกิต หรือ 6 หน่วยกิต เป็นต้น

5) **การเตรียมการ** อธิบายอย่างย่อเกี่ยวกับการเตรียมการให้คำแนะนำและช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่นักศึกษา

6) **กระบวนการประเมินผล** อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการ วิธีการประเมินผลรวมทั้งกลไกสำหรับการทวนสอบมาตรฐาน

2.4 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

2.4.1 **การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา** แสดงลักษณะพิเศษของนักศึกษา ที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดยทั่วไป ที่มหาวิทยาลัย คณะ หรือสาขาวิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวของนักศึกษาหลักสูตรนี้ เช่น บัณฑิตซึ่งมีความสามารถพิเศษเฉพาะในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการเป็นผู้นำอย่างโดดเด่น หรือมีความมุ่งมั่นในการให้บริการสาธารณะ หรือมีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระดับสูงในแต่ละคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งให้เห็นถึงกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมนักศึกษาที่จะใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะเหล่านั้น

2.4.2 **การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน** อธิบายผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ตามหัวข้อต่อไปนี้

1) คำอธิบายต่างๆ ไปเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะในหลักสูตรที่ต้องการจะพัฒนาและระดับของความรู้และทักษะนั้นๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่สาขา/สาขาวิชานั้นๆ กำหนดเป็นอย่างน้อย

2) คำอธิบายเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะพัฒนาความรู้และทักษะเหล่านั้น (ควรเป็นคำอธิบายต่างๆ ไปของวิธีการที่จะใช้ตลอดหลักสูตร โดยจัดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ถ้ามีความรับผิดชอบพิเศษเฉพาะที่จะกำหนดให้มีในรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะให้แสดงไว้ด้วย)

3) วิธีการวัดและประเมินผลที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะประเมินผล การเรียนรู้ในกลุ่มที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งอาจรวมกลยุทธ์สำหรับการประเมินหลักสูตร เช่นเดียวกับการวัดและประเมินผลนักศึกษา)

ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์หรือวิธีการในช่วงระยะเวลาใดของหลักสูตร ควรแสดงให้เห็นด้วย ตัวอย่างเช่น กิจกรรมต่างๆ ในการเตรียมการหรือการแนะนำในตอนเริ่มหลักสูตร และงานโครงการในระดับสูงขึ้นใช้ความรู้และทักษะที่กำหนดอาจจะรวมไว้ในระยะเวลาต่อมา ผลการเรียนรู้ 5 ด้านมีดังนี้ (1) คุณธรรม จริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่นการเดินร่ำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ วิทยาศาสตร์ การแพทย์ และอื่นๆ จึงควรเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัยเข้าไปด้วย และสาขาวิชาทางการศึกษาให้เพิ่มทักษะการจัดการเรียนรู้เป็นทักษะที่ 6

2.4.3 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ใดบ้าง (ตามที่ระบุในหมวดที่ 4 ข้อ 2) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาให้ระบุดังนี้

1.1) ระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลัก (●) หรือรับผิดชอบรอง (○) ซึ่งบางรายวิชาอาจไม่นำสู่มาตรฐานผลการเรียนรู้บางข้อย่อยในแต่ละด้าน (ว่างไว้)

1.2) ทุกรายวิชาต้องมีความรับผิดชอบหลัก (●) อย่างน้อย 1 ข้อย่อยต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน แต่ละวิชาจะต้องมีความรับผิดชอบหลัก (●) ครบทุกด้าน อาจละเว้นด้านทักษะพิสัยได้

1.3) ในกรณีที่ไม่สามารถทำตามข้อ 1.1 และข้อ 1.2 ได้ให้กำหนดรายวิชาในทุกๆ หมวดวิชาต้องมีการเรียนรู้ครบทุกด้านอย่างน้อยร้อยละ 50 ส่วนรายวิชาที่เหลืออีกร้อยละ 50 ต้องมีการเรียนรู้อย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา

1.4) เมื่อพิจารณาทุกรายวิชาที่นักศึกษาจะต้องเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษาแล้ว ทุกด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้จะต้องมีความรับผิดชอบหลัก (●) ครบทุกข้อย่อย

2) รายวิชาในแผนที่กระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ให้จัดทำดังนี้

2.1) ระบุลำดับ รหัสวิชา และชื่อวิชา ดังนี้ “1. 1002001 ภาษาไทยสำหรับครู”

2.2) เรียงลำดับรหัสวิชาจากน้อยไปหามาก โดยไม่ต้องแยกหมวดหมู่ของวิชา

2.3) ระบุให้ครบทุกรายวิชา

2.4) ตรวจสอบ รหัสวิชา และชื่อวิชาให้ถูกต้องตรงกันทุกจุดที่อ้างถึงใน

หลักสูตรนี้

2.5 หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

2.5.1 กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (ผลการเรียน)

ถ้ามหาวิทยาลัย สาขาวิชา หรือหลักสูตรมีนโยบายหรือกฎ ระเบียบ เกี่ยวกับการให้ระดับคะแนน (เกรด) นักศึกษา ให้กล่าวถึงนโยบายหรือ กฎ ระเบียบนั้นๆ และแนบเอกสารดังกล่าวไว้ในภาคผนวก

ให้ระบุ “การวัดผลการสำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557”

2.5.2 กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย

กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ทั้งนี้ควรมีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้นักศึกษา ยังไม่สำเร็จการศึกษา และหลังจากสำเร็จการศึกษา

2.5.3 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรซึ่งต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

ให้ระบุ “การวัดผลการสำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557”

2.6 หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

2.6.1 การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

อธิบายกระบวนการที่ใช้สำหรับการปฐมนิเทศ และ/หรือการแนะนำอาจารย์ใหม่และอาจารย์พิเศษ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าอาจารย์เข้าใจถึงหลักสูตรและบทบาทของรายวิชาต่างๆ ที่สอนในหลักสูตรและรายวิชาที่ตนรับผิดชอบสอน เช่น จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ จัดให้มีการสังเกตการณ์การสอน จัดระบบพี่เลี้ยง และอื่นๆ เป็นต้น

2.6.2 การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

อธิบายถึงสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อช่วยให้คณาจารย์ได้รับการพัฒนาด้านการสอน ด้านการวิจัย ให้ความรู้ด้านการวัดและการประเมินผล และการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

1) ด้านการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล อธิบายถึงวิธีการที่จะพัฒนาทักษะการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2) การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ กำหนดให้อาจารย์ได้พัฒนาตนเองตามสายวิชาชีพ การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ เป็นต้น

2.7 หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

2.7.1 การบริหารหลักสูตร

ให้ระบุระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตรไว้ให้ชัดเจน ต้องดำเนินการตามคู่มือการพัฒนาหลักสูตร หรือตามนโยบายมหาวิทยาลัย เช่น มีการบริหารหลักสูตรตามโครงสร้างของคณะ อย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการวิชาการระดับคณะ โดยมีรองคณบดีฝ่ายวิชาการ และประธานหลักสูตรต่างๆ รวมอยู่ด้วย และกำหนดให้มี 1) อาจารย์ประจำหลักสูตร 2) กรรมการบริหารหลักสูตร 3) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และต้องมีเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา 4) จัดให้มี

การจัดทำ มคอ.ต่างๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF)

2.7.2 การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

1) **การบริหารงบประมาณ** ระบุวิธีการจัดสรรงบประมาณที่ได้ไปดำเนินการเรื่องการจัดการเรียนการสอนอย่างไร อย่างน้อยดำเนินการเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) **ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม** ระบุความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่แล้ว โดยแสดงรายการทรัพยากรการเรียนการสอนที่จำเป็น เช่น ตำรา หนังสืออ้างอิง เอกสารหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอื่นๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เป็นต้น ซึ่งสามารถดาวน์โหลดทรัพยากรการเรียนการสอน ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) **การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม** ระบุกระบวนการวางแผนและจัดหาตำรา หนังสืออ้างอิง เอกสารหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนอื่นๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

4) **การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร** การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร คณะมีเจ้าหน้าที่ของคณะ ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อเพื่อเข้าสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสารของอาจารย์แล้ว ยังต้องประเมินความเพียงพอ และความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ด้วย

2.7.3 การบริหารคณาจารย์

1) **การรับอาจารย์ใหม่** ระบุกระบวนการย่อๆ ในการรับอาจารย์ใหม่ เพื่อให้มั่นใจว่า อาจารย์มีคุณสมบัติและประสบการณ์เพียงพอต่อความรับผิดชอบการสอน หรืออย่างน้อยต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา (มคอ.1)

2) **การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร** อธิบายกระบวนการในการปรึกษาหารือร่วมกันและการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการติดตามคุณภาพหลักสูตร การทบทวนประจำปีและการวางแผนสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร

3) **การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ** ระบุย่อๆ ถึงนโยบายในการแต่งตั้งอาจารย์ที่สอนบางเวลาและอาจารย์พิเศษ เช่น วิธีการอนุมัติ กระบวนการเลือกสรร และสัดส่วนต่อคณาจารย์ในหลักสูตรทั้งหลักสูตร

2.7.4 การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

1) **การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง** ของบุคลากรสายสนับสนุนการสอน

2) **การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน** เช่น การฝึกอบรม ทัศนศึกษา หรือการฝึกการทำวิจัยร่วมกับอาจารย์ เป็นต้น

2.7.5 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

1) **การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา** อธิบายถึงการจัดการที่ได้ดำเนินการในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา รวมถึงตาราง

การทำงานของอาจารย์และการแนะนำแผนการเรียนในหลักสูตร การเลือกและวางแผนสำหรับอาชีพ (ซึ่งอาจมีในระดับคณะ)

2) การอุทธรณ์ของนักศึกษา กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใด สามารถที่จะยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา ทั้งนี้แนบฎระเบียบสำหรับการอุทธรณ์ของนักศึกษา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาการรวมทั้งกระบวนการ ในการพิจารณาข้ออุทธรณ์เหล่านั้น (ถ้ามี)

2.7.6 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ให้อธิบายวงจรของการพัฒนาหลักสูตรหรือการปรับปรุงหลักสูตร โดยต้องสำรวจความต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนติดตามความเปลี่ยนแปลงและความพึงพอใจ ของผู้ใช้บัณฑิต

2.7.7 ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ระบุตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและรายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีทีระบุไว้ในหมวด 1-6 ข้างต้น ซึ่งหมายถึง ต้องมีการประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หากสาขาวิชาใดมีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับสาขา (มคอ.1) ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ดังกล่าว และผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษา ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินการตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี ตัวบ่งชี้หลักๆ มี 12 ตัวบ่งชี้ หากสาขาวิชาใดจะกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเพื่อกำกับให้มีคุณภาพมากขึ้น สามารถทำได้ แสดงตารางดังตัวอย่าง ซึ่งต้องมีอย่างน้อย 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	X	X	X	X	X
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 3 และ มคอ. 4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 5 และ มคอ. 6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงาน ที่รายงานใน มคอ. 7 ปีที่แล้ว		X	X	X	X
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำ ด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	X	X	X	X	X
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนน 5.0				X	X
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					X

2.8 หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในหมวด 1-7 และเชื่อมโยงสู่การประเมินการจัดการเรียนการสอนในประเด็นสำคัญ ที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวัง โดยประเด็นเหล่านี้ จะถูกนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพและมาตรฐานของหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ โดยทุกหลักสูตร กำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำกับมาตรฐาน 2) ด้านบัณฑิต 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านคณาจารย์ 5) ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2.8.1 การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1) การประเมินกลยุทธ์การสอน อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมิน กลยุทธ์การสอนที่ได้วางแผนไว้สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ เช่น การประเมินความเห็น หรือข้อเสนอแนะของอาจารย์ภายหลังการเข้ารับการอบรม การนำกลยุทธ์การสอนไปใช้ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน การวิเคราะห์ผลการประเมินของนักศึกษา และหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีการเรียนรู้และวิธีการสอนที่เกี่ยวข้อง และอธิบายกระบวนการที่จะ นำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงแผนกลยุทธ์การสอน

2) การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน อธิบาย กระบวนการที่ใช้ในการประเมินทักษะของคณาจารย์ในการใช้กลยุทธ์ตามที่ได้วางแผนไว้ เช่น การประเมินของ นักศึกษาในแต่ละรายวิชา การสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรือประธานหลักสูตร การทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในหลักสูตรโดยเทียบกับนักศึกษาของสถาบันอื่นในหลักสูตร

เดียวกัน การจัดอันดับเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาความรู้และทักษะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่นักศึกษาต้องการ

2.8.2 การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

อธิบายกระบวนการที่จะใช้เพื่อจะได้ข้อมูลต่างๆ ย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวมและการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่มบุคคล ดังนี้

- 1) นักศึกษาและบัณฑิต
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก
- 3) ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

2.8.3 การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน)

2.8.4 การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง อธิบายกระบวนการทบทวนผลการประเมินที่ได้จากอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งกระบวนการในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์

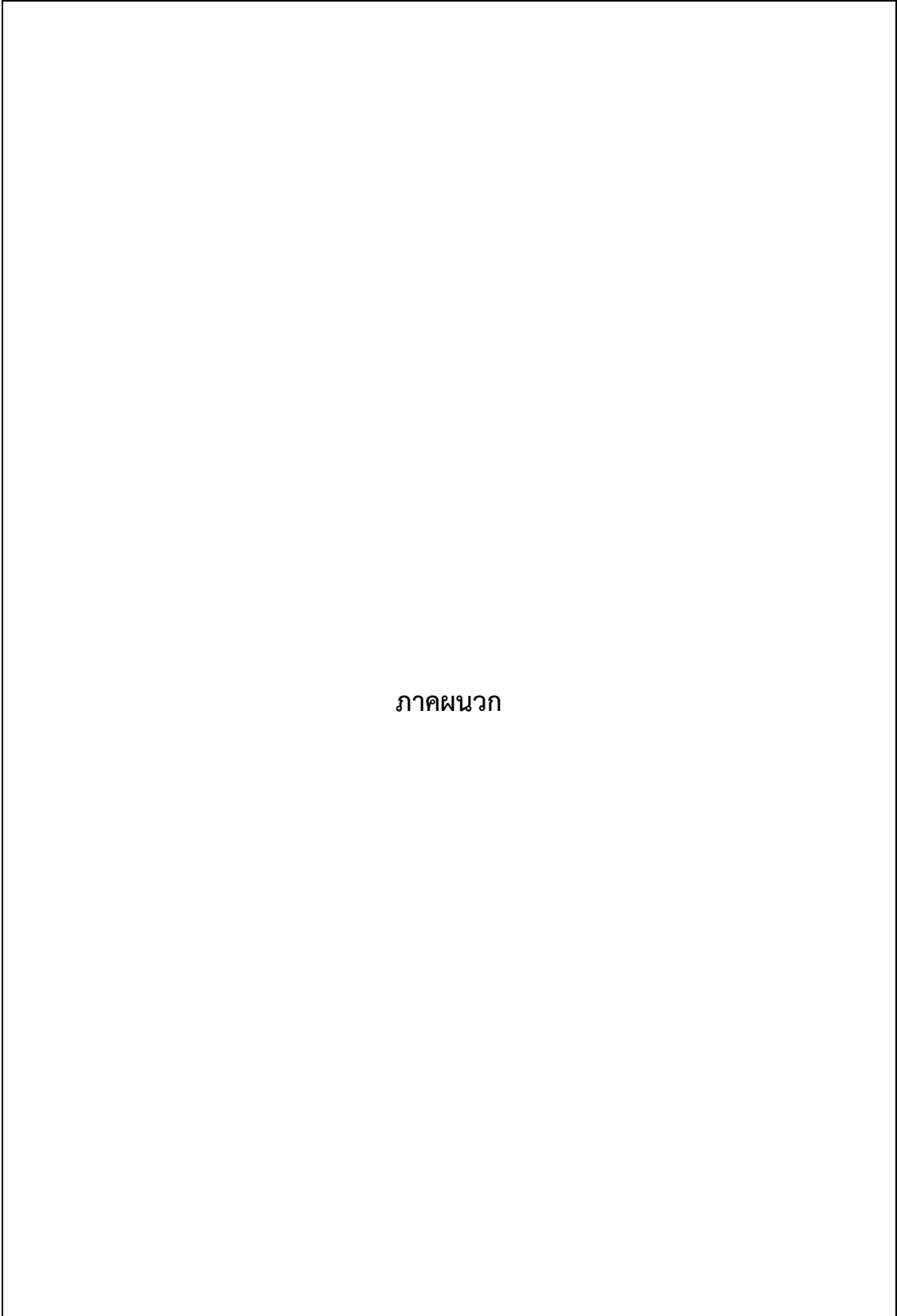
3. องค์ประกอบตอนท้าย

องค์ประกอบตอนท้ายของเล่มหลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

หน้าบอกตอนภาคผนวก หมายถึง หน้าที่มีเพียงหัวข้อหัวเรื่องของตอนหนึ่งๆ ซึ่งพิมพ์ไว้กลางหน้ากระดาษ เช่น หน้าบอกตอนภาคผนวก หน้าบอกตอนภาคผนวก ก เป็นต้น

ภาคผนวก หมายถึง ส่วนที่นำมาเพิ่มเติมเนื้อหาไว้ตอนท้ายของหลักสูตร เป็นส่วนที่ไม่ใช่เนื้อหาโดยตรง แต่เห็นว่ามีความจำเป็นถ้านำมาเขียนไว้ตอนท้ายจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น หรือมีเนื้อหาค่อนข้างมาก และถูกกล่าวอ้างไว้ภายในเนื้อหาบางส่วน เช่น ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ข้อตกลงทางความร่วมมือ เป็นต้น

ตัวอย่าง หน้าบอกตอนภาคผนวก

ภาคผนวก

ตัวอย่าง หน้าบอกตอนภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557

การจัดทำ สมอ. 08

สมอ.08 คือ “รายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร” ใช้เป็นเอกสารสำหรับการขออนุมัติหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย จะทำก็ต่อเมื่อหลักสูตรหรือสาขาวิชาพบว่าหลักสูตรที่ส่ง สกอ. มีข้อผิดพลาดเนื่องจากพิมพ์ข้อมูลผิด หรือต้องการแก้ไขรายละเอียดเล็กน้อย เช่น คำอธิบายรายวิชา รหัสวิชา หน่วยกิตต่อชั่วโมง หรืออาจารย์ประจำหลักสูตร เป็นต้น คณะกรรมการประจำหลักสูตร ร่วมกันพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อนำเสนอรายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร (สมอ.08) ต่อ สกอ. เพียงครั้งเดียว โดยรายละเอียดของ สมอ.08 มีดังต่อไปนี้

กระดาษและการจัดหน้า

กระดาษที่ใช้จัดทำ สมอ.08 ควรเป็นกระดาษที่มีคุณภาพดี กำหนดให้ใช้กระดาษขาว ไม่มีเส้นบรรทัดชนิดไม่ต่ำกว่า 80 แกรม ขนาดมาตรฐาน A4 การเว้นขอบกระดาษให้เว้นดังนี้

หัวกระดาษเว้นว่างไว้ 1.5 นิ้ว

ขอบซ้ายมือเว้นว่างไว้ 1.5 นิ้ว

ขอบขวามือเว้นว่างไว้ 1 นิ้ว

ขอบล่างเว้นว่างไว้ 1 นิ้ว

รูปแบบอักษรและขนาด

รูปแบบอักษร (Font) คือ TH Sarabun PSK ข้อความทั่วไปใช้ขนาด 16 พอยต์

ปก อักษรตัวหนา (Bold) ขนาด 22 พอยต์

หัวข้อสำคัญหรือหัวข้อหลัก ให้พิมพ์ไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ ด้วยอักษร ตัวหนา (Bold) ขนาด 18 พอยต์

หัวข้อลอย ให้พิมพ์ขีดเส้นกั้นหน้าด้านซ้าย ด้วยอักษร ตัวหนา (Bold) ขนาด 16 พอยต์ เว้นระยะก่อน 1 บรรทัด พิมพ์ย่อหน้าเข้าไปที่ระยะ 0.2 นิ้ว เนื้อหาขึ้นบรรทัดใหม่ย่อหน้าตรงกับข้อความของหัวข้อ

ภาคผนวก ด้วยอักษรตัวหนา (Bold) กลางหน้ากระดาษ ขนาด 18 พอยต์

การระบุเลขหน้า

1. การพิมพ์เลขหน้าให้พิมพ์ไว้มุมบนขวาของหน้ากระดาษ ห่างจากขอบบน 1 นิ้ว
2. องค์ประกอบตอนต้น หรือส่วนหน้า ให้ใส่พยัญชนะ ก, ข, ค,... หรือ (1) (2) (3)
3. เนื้อหา และภาคผนวก ให้ใส่ตัวเลขอารบิก 1, 2, 3,... ตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่หน้าแรกสำหรับหน้าแรกของหมวด หน้าแรกของภาคผนวก และภาคผนวกย่อย ให้นำลำดับหน้า แต่ไม่ต้องพิมพ์ตัวเลขที่หน้านั้น

การจัดทำ สมอ.08 จะใช้ข้อมูลต่างๆ ตรงตาม มคอ.2 ของหลักสูตรที่ผ่านการรับทราบจาก สกอ. แล้ว โดยรูปแบบของ สมอ.08 มีองค์ประกอบ 2 ตอน ดังนี้

1. องค์ประกอบตอนต้น

1.1 ปก ประกอบด้วย

1.1.1 สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

1.1.2 ชื่อหลักสูตร เป็นไปตาม มคอ.2 ของหลักสูตรที่รับทราบจาก สกอ. เช่น วิทยาศาสตร์บัณฑิต ครุศาสตร์บัณฑิต บัญชีบัณฑิต เป็นต้น

1.1.3 ชื่อสาขาวิชา เป็นไปตาม มคอ.2 ของหลักสูตรที่รับทราบจาก สกอ. เช่น สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ หรือสาขาวิชาการบัญชี เป็นต้น หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาเกิน 4 ปี ให้ระบุจำนวนปีไว้หลังสาขาวิชา เช่น หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (5 ปี) เป็นต้น

1.1.4 ชนิดของหลักสูตร ในกรณีที่ เป็นหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้ระบุต่อท้ายบรรทัดของสาขาวิชา

1) หลักสูตรนานาชาติ หมายถึงหลักสูตรที่รับนักศึกษาหลากหลายเชื้อชาติ จะเป็น ชาติใดชาติหนึ่งไม่ได้ เข้ามาศึกษาโดยใช้ภาษาเพียงภาษาเดียว ในการจัดการเรียนการสอน

2) หลักสูตรภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักสูตรที่อาจารย์รับนักศึกษาชาวไทย โดยเฉพาะ หรือนักศึกษาชาวต่างชาติเข้ามาศึกษา และใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน

1.1.5 สถานะของหลักสูตร คือหลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุง

1.1.6 ปีพุทธศักราช ให้ระบุปีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร ตามที่ระบุใน มคอ.2 ของหลักสูตรที่รับทราบจาก สกอ.

1.1.7 คณะ วิทยาลัย ระบุชื่อคณะ หรือวิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัด

1.1.8 ชื่อมหาวิทยาลัย ชื่อมหาวิทยาลัยที่เป็นชื่อเต็มตามประกาศในกฎกระทรวงว่าด้วยชื่อมหาวิทยาลัย ดังนี้ ให้ระบุ “มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี”

ตัวอย่างปก สมอ.08

รายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร (สมอ.08)
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
หลักสูตรปรับปรุง ปี พ.ศ. 2555

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

องค์ประกอบตอนท้าย ของรายละเอียดของการแก้ไขหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ.08) ที่คณะกรรมการประจำหลักสูตรต้องจัดทำ เพื่อเสนอขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และเสนอ สกอ. มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ชื่อมหาวิทยาลัย ให้ระบุ “มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี”

2.2 คณะ/วิทยาลัย ให้ระบุ “คณะหรือวิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัดอยู่”

2.3 ชื่อหลักสูตร ให้ระบุชื่อหลักสูตรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามที่ระบุใน มคอ.2 ที่รับทราบจาก สกอ.

2.4 ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามที่ระบุใน มคอ.2 ที่รับทราบจาก สกอ.

2.5 สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร ให้ระบุ ว่า มคอ.2 ได้รับทราบจาก สกอ. เมื่อวันที่ เดือน ปี พ.ศ. อะไร เป็นหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง และพัฒนาหรือปรับปรุง พ.ศ. อะไร นอกจากนั้น รายละเอียดการแก้ไขของหลักสูตรนี้จัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาใด และได้รับการอนุมัติให้ปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย จากสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ เดือน ปี พ.ศ. อะไร แสดงดังตัวอย่าง

ปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย (สมอ.08) พ.ศ.	เริ่มใช้กับนักศึกษาที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา	เริ่มใช้ภาคการศึกษา/ปีการศึกษา	ครั้งที่/ วัน-เดือน-ปี สภาวิชาการเห็นชอบ	ครั้งที่/ วัน-เดือน-ปี สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ
2557	2557	1/2557	9/2557 11 กันยายน 2557	11/2557 2 ตุลาคม 2557
2558	2558	1/2558	10/2558 15 ตุลาคม 2558	12/2558 5 พฤศจิกายน 2558

2.6 เหตุผลในการปรับปรุงแก้ไข

อธิบายถึงเหตุผลในการขอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อย หรือขอปรับปรุงแก้ไข หลักสูตรเดิม เนื่องจาก การจัดพิมพ์เอกสารผิดพลาด ชื่อวิชาไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล เนื้อหาในคำอธิบายรายวิชาไม่ครอบคลุม การระบุความรับผิดชอบหลัก (●) ในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบ มาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาไม่เหมาะสม และอื่นๆ เป็นต้น

2.7 สารระในการปรับปรุงแก้ไข

อธิบายส่วนที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขให้มีรายละเอียดครบถ้วนและชัดเจน โดยแสดงเป็นตาราง ดังตัวอย่างแต่ละกรณีดังนี้

2.7.1 การปรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร (อาจจัดหน้ากระดาษเป็นแนวนอน) แสดงดังตัวอย่าง

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2557			หลักสูตรฉบับปรับปรุงเล็กน้อย			เหตุผล
ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชาที่จบ (เรียงคุณวุฒิ เอก/โท/ตรี)	สถาบันการศึกษาที่จบ /ปีการศึกษาที่จบ	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชาที่จบ (เรียงคุณวุฒิ เอก/โท/ตรี)	สถาบันการศึกษาที่ จบ /ปีการศึกษาที่จบ	
1. รศ.ศศิรินทร์ เศรษฐวัฒน์บัณฑิต	ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์) กศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2535. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2531.	1. รศ.ศศิรินทร์ เศรษฐวัฒน์บัณฑิต	ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์) กศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2535. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2531.	เนื่องจาก อาจารย์ ปฎิบัติพรหม เผือก สวัสดิ์ เกษียณอายุ ราชการ
2. ผศ.ดร.อนงค์ อนันตริยเวช	ค.ด.(การอุดมศึกษา) อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์) อ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2524.	2. ผศ.ดร.อนงค์ อนันตริยเวช	ค.ด.(การอุดมศึกษา) อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์) อ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2540. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2530. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2524.	
3. ผศ.เอก ศรีเชลียง	รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์) ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2537. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.	3. ผศ.เอก ศรีเชลียง	รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์) ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์) ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2545. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2537. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.	
4. อ.ดร.มนัส สายเสมา	ค.ด.(การบริหารการศึกษา) กศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์) อ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จ.ปทุมธานี, 2557. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2530. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2522	4. อ.ดร.มนัส สายเสมา	ค.ด.(การบริหารการศึกษา) กศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์) อ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จ.ปทุมธานี, 2557. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม, 2530. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2522	
5. อ.ปฎิบัติพรหม เผือกสวัสดิ์	ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2519.	5. อ.มนตรี ชินสมบุญรัตน์	วท.น(เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารประยุกต์) วท.น(เทคโนโลยีอุตสาหกรรม- คอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนฑลอีสาน, 2553. มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี, 2550.	

2.7.2 การเปลี่ยนแปลงรหัสวิชา ชื่อวิชา ต้องระบุเลขประจำรายวิชา ชื่อรายวิชาทั้ง
ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ กลุ่มวิชาหรือหมวดวิชา
แสดงดังตัวอย่าง

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556			รายละเอียดการแก้ไขหลักสูตร หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยม หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556			เหตุผล
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป						
1. 9000101	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai for Communications	3(3-0-6)	GE101	ภาษา การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ Language, Communication and Information Technology	6(3-6-9)	มหาวิทยาลัยพัฒนา หลักสูตรหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป และ ประกาศใช้กับ หลักสูตร ที่เปิด สอนในปีการศึกษา 2557
2. 9000102	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English for Communication	3(3-0-6)	GE102	อัตลักษณ์บัณฑิตวไลยอลงกรณ์ VRU Identities	6(3-6-9)	
3. 9000103	ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ English for Study Skills Development	3(3-0-6)	GE103	นวัตกรรมและการคิดทางวิทยาศาสตร์ Innovation and Scientific Thinking	6(3-6-9)	
4. 9000201	มนุษย์กับการดำเนินชีวิต Man and Life Enhancement	3(3-0-6)	GE104	ความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตใน ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก Internationalization for Living in the ASEAN and Global Communities	6(3-6-9)	
5. 9000202	พลวัตทางสังคม Social Dynamics	3(3-0-6)	GE105	สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต Health for Quality of Life	6(3-6-9)	
6. 9000203	ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท To Follow in the Royal Foot Steps of His Majesty the King	3(3-0-6)				

2.8 โครงสร้างหลักสูตร ให้ระบุ “ไม่กระทบโครงสร้างหลักสูตรภายหลังปรับปรุงแก้ไข เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างเดิม และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ[ปริญญาตรี/บัณฑิตศึกษา] พ.ศ. 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ” และให้สาขาวิชาจัดทำตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตร ที่เสนอ สมอ.08 นี้

2.9 การลงนามรับรองข้อมูล การลงนามรับรองข้อมูลใน สมอ.08 ให้เสนออธิการบดี เป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูล พร้อมประทับตรามหาวิทยาลัยทุกหน้า รายละเอียดดังนี้

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

(ลงชื่อ) (.....)

ตำแหน่ง อธิการบดี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

การจัดทำรายละเอียดการปิดหลักสูตร

“รายละเอียดการปิดหลักสูตร” ใช้เป็นเอกสารสำหรับการขออนุมัติปิดหลักสูตร จะทำก็ต่อเมื่อหลักสูตรหรือสาขาวิชาพบว่า หลักสูตรที่ได้รับทราบการให้ความเห็นชอบจาก สกอ. และดำเนินการจัดการเรียนการสอนไปแล้วนั้นพบว่า ผลการดำเนินงานของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์การพิจารณาปิดหลักสูตร คณะกรรมการประจำหลักสูตร ร่วมกันพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอรายละเอียดการปิดหลักสูตร ต่อสภามหาวิทยาลัย และ สกอ. โดยสามารถดาวน์โหลดรูปแบบดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ของสำนักฯ (<http://acad.vru.ac.th/>) ซึ่งรายละเอียดของการปิดหลักสูตร มีดังต่อไปนี้

กระดาษและการจัดหน้า

กระดาษที่ใช้จัดทำรายละเอียดการปิดหลักสูตร ควรเป็นกระดาษที่มีคุณภาพดี กำหนดให้ใช้กระดาษขาว ไม่มีเส้นบรรทัดชนิดไม่ต่ำกว่า 80 แกรม ขนาดมาตรฐาน A4 การเว้นขอบกระดาษให้เว้นดังนี้

หัวกระดาษเว้นว่างไว้ 1.5 นิ้ว

ขอบซ้ายมือเว้นว่างไว้ 1.5 นิ้ว

ขอบขวามือเว้นว่างไว้ 1 นิ้ว

ขอบล่างเว้นว่างไว้ 1 นิ้ว

รูปแบบอักษรและขนาด

รูปแบบอักษร (Font) คือ TH Sarabun PSK ข้อความทั่วไปใช้ขนาด 16 พอยต์

ปก อักษรตัวหนา (Bold) ขนาด 22 พอยต์

หัวข้อสำคัญหรือหัวข้อหลัก ให้พิมพ์ไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ ด้วยอักษร ตัวหนา (Bold) ขนาด 18 พอยต์

หัวข้อลอย ให้พิมพ์ขีดเส้นกั้นหน้าด้านซ้าย ด้วยอักษร ตัวหนา (Bold) ขนาด 16 พอยต์ เว้นระยะก่อน 1 บรรทัด พิมพ์ย่อหน้าเข้าไปที่ระยะ 0.2 นิ้ว เนื้อหาขึ้นบรรทัดใหม่ย่อหน้าตรงกับข้อความของหัวข้อ

การระบุเลขหน้า

1. การพิมพ์เลขหน้าให้พิมพ์ไว้มุมบนขวาของหน้ากระดาษ ห่างจากขอบบน 1 นิ้ว
2. เนื้อหา ให้ใส่ตัวเลขอารบิก 1, 2, 3,... ตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่หน้าแรก สำหรับหน้าแรกของหมวดไม่ต้องพิมพ์ตัวเลขที่หน้านั้น

การจัดทำ “รายละเอียดการปิดหลักสูตร” จะจัดทำเพื่อเสนอขออนุมัติปิดหลักสูตร ต่อสภามหาวิทยาลัย โดยใช้ข้อมูลต่างๆ ให้ตรงกับ มคอ.2 ที่ผ่านการรับทราบจาก สกอ. ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบเบื้องต้น

1.1 ปก ประกอบด้วย

1.1.1 สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

1.1.2 **ชื่อหลักสูตร** เป็นไปตาม มคอ.2 ของหลักสูตรที่รับทราบจาก สกอ. เช่น วิทยาศาสตรบัณฑิต ครุศาสตรบัณฑิต บัญชีบัณฑิต เป็นต้น

1.1.3 **ชื่อสาขาวิชา** เป็นไปตาม มคอ.2 ของหลักสูตรที่รับทราบจาก สกอ. เช่น สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ หรือสาขาวิชาการบัญชี เป็นต้น หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาเกิน 4 ปี ให้ระบุจำนวนปีไว้หลังสาขาวิชา เช่น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (5 ปี) เป็นต้น

1.1.4 **ชนิดของหลักสูตร** ในกรณีที่ เป็นหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้ระบุต่อท้ายบรรทัดของสาขาวิชา

1) หลักสูตรนานาชาติ หมายถึงหลักสูตรที่รับนักศึกษาหลากหลายเชื้อชาติ จะเป็น ชาติใดชาติหนึ่งไม่ได้ เข้ามาศึกษาโดยใช้ภาษาเพียงภาษาเดียว ในการจัดการเรียนการสอน

2) หลักสูตรภาษาอังกฤษ หมายถึง หลักสูตรที่อาจารย์รับนักศึกษาชาวไทย โดยเฉพาะ หรือนักศึกษาชาวต่างชาติเข้ามาศึกษา และใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสื่อสาร ในการจัดการเรียนการสอน

1.1.5 สถานะของหลักสูตร คือหลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุง

1.1.6 **ปีพุทธศักราช** ให้ระบุปีที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร ตามที่ระบุใน มคอ.2 ของหลักสูตรที่รับทราบจาก สกอ.

1.1.7 คณะ วิทยาลัย ระบุชื่อคณะ หรือวิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัด

1.1.8 **ชื่อมหาวิทยาลัย** ชื่อมหาวิทยาลัยที่เป็นชื่อเต็มตามประกาศในกฎกระทรวงว่าด้วยชื่อมหาวิทยาลัย ดังนี้ ให้ระบุ “มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี”

ตัวอย่างปก รายละเอียดการปิดหลักสูตร

รายละเอียดการปิดหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการ
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2549

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

2. องค์ประกอบตอนท้าย

องค์ประกอบตอนท้ายของรายละเอียดการปิดหลักสูตร ที่คณะกรรมการประจำหลักสูตร ต้องจัดทำเพื่อเสนอขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และเสนอ สกอ. มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ชื่อมหาวิทยาลัย ให้ระบุ “มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี”

2.2 คณะ/วิทยาลัย ให้ระบุ “คณะหรือวิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัดอยู่”

2.3 ชื่อหลักสูตร ให้ระบุชื่อหลักสูตรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามที่ระบุใน มคอ. 2 ที่รับทราบจาก สกอ.

2.4 ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามที่ระบุใน มคอ.2 ที่รับทราบจาก สกอ.

2.5 สถานภาพของหลักสูตรที่เสนอขออนุมัติให้ปิดหลักสูตร ให้ระบุว่าเป็นหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง เริ่มใช้หลักสูตรนี้ตั้งแต่ภาคการศึกษา/ปีการศึกษาใด ได้รับการอนุมัติ จากสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ไต ได้รับทราบจาก สกอ. เมื่อวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ไต นอกจากนี้ให้ระบุการรับนักศึกษา เช่น ไม่มีผู้เข้าศึกษา หรือรับนักศึกษาปีการศึกษาใด เป็นปีการศึกษาสุดท้าย

2.6 ข้อมูลจำนวนนักศึกษาคงอยู่และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา					
	ปี กศ. ที่ขอปิด 255[ ] (ค.1)	255[ ] (ค.2)	255[ ] (ค.3)	255[ ] (ค.4)	255[ ] (ค.5)	255[ ] (ค.6)
ชั้นปี 4	[จำนวน]	-	-	-		-
ชั้นปี 5	[จำนวน]	[จำนวน]	-	-		-
ชั้นปี 6	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	-		-
ชั้นปี 7	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]		-
ชั้นปี 8	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	-
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	[จำนวน]	-

2.6.1 คอลัมน์ที่ 1 (ค.1) ระบุจำนวนนักศึกษาชั้นปี 4 – 8 ที่คงเหลือในปีการศึกษาที่หลักสูตรขอปิด และจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา คือผลรวมของจำนวนนักศึกษาชั้นปี 4 – 8 (ในปีการศึกษาที่ขอปิด)

2.6.2 คอลัมน์ที่ 2 ถึง 5 (ค.2 - ค.5) ระบุจำนวนนักศึกษาชั้นปี 5 – 8 ที่คงเหลือในปีการศึกษาถัดไป และจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา คือผลรวมจำนวนนักศึกษาทุกชั้นปี ในแต่ละปีการศึกษา

2.6.3 คอลัมน์ที่ 7 (ค.7) แสดงให้เห็นว่าในปีการศึกษาที่ 9 จะไม่มีนักศึกษา คงเหลืออยู่ ซึ่งมีสาเหตุได้ 2 กรณี คือ 1) สำเร็จการศึกษาทั้งหมดเมื่อครบระยะเวลาการศึกษา และ 2) หมดสภาพการเป็นนักศึกษา แสดงดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง ตารางข้อมูลจำนวนนักศึกษาคงอยู่ และคาดว่าจะสำเร็จการในแต่ละปีการศึกษา (* กรณีหลักสูตรจะขอปิดในปีการศึกษา 2556*)

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา					
	2556	2557	2558	2559	2560	2561
ชั้นปี 4 (รหัสหมู่เรียน 53)	8	-	-	-	-	-
ชั้นปี 5 (รหัสหมู่เรียน 52)	1	8	-	-	-	-
ชั้นปี 6 (รหัสหมู่เรียน 51)	2	1	8	-	-	-
ชั้นปี 7 (รหัสหมู่เรียน 50)	3	2	1	8	-	-
ชั้นปี 8 (รหัสหมู่เรียน 49)	4	3	2	1	8	-
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	18 (8+1+2+3+4)	14 (8+1+2+3)	11 (8+1+2)	9 (8+1)	8	-

2.7 แนวทางดำเนินการของหลักสูตร

ให้อธิบายถึงแนวทางในการดำเนินการสำหรับนักศึกษาตกค้างอย่างน้อย 5 ประเด็นหลัก ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารทรัพยากรการจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารคณาจารย์ 4) การบริหารบุคลากรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และ 5) การสนับสนุนการให้คำปรึกษาเป็นต้น

2.8 เหตุผลในการปิดหลักสูตร

ให้อธิบายถึงเหตุผลในการขออนุมัติปิดหลักสูตร เช่น เนื่องจากหลักสูตรไม่เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาของมหาวิทยาลัย หลักสูตรไม่เปิดสอนติดต่อกันเกิน 3 ปีการศึกษา หลังจากได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย หลักสูตรไม่เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร หรือมาตรฐานองค์การวิชาชีพ หลักสูตรมีปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม เป็นต้น

2.9 การลงนามรับรองข้อมูล การลงนามรับรองข้อมูลใน รายละเอียดการปิดหลักสูตร ให้เสนออธิการบดี เป็นผู้ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูล พร้อมประทับตรามหาวิทยาลัยทุกหน้า รายละเอียดดังนี้

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

(ลงชื่อ) (.....)

ตำแหน่ง อธิการบดี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บทที่ 4

การจัดทำแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คือ แบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับต่างๆ จะทำเมื่อหลักสูตรได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว โดยมีแบบฟอร์มแยกตามระดับดังนี้

1. หลักสูตรระดับปริญญาตรี ใช้แบบฟอร์ม มคอ.02
2. หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ใช้แบบฟอร์ม มคอ.03
3. หลักสูตรระดับปริญญาโท ใช้แบบฟอร์ม มคอ.04
4. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ใช้แบบฟอร์ม มคอ.05
5. หลักสูตรระดับปริญญาเอก ใช้แบบฟอร์ม มคอ.06

คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ต้องจัดทำแบบรายงานข้อมูลการพิจารณารายละเอียดของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ส่งให้สำนักฯ ตรวจสอบรูปแบบและความถูกต้อง ก่อนส่งไปให้ สกอ. พร้อมกันกับ มคอ.2 ซึ่งแบบฟอร์มระดับต่างๆ สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของสำนักฯ (<http://acad.vru.ac.th/>) รายละเอียดสำหรับกรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มระดับต่างๆ ให้ใช้ข้อมูลจากเล่มหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย โดยการจัดทำรายงานประกอบไปด้วย 8 หมวด เช่น อ้างอิงใน มคอ.2 และเนื้อหาที่ระบุต้องสัมพันธ์กับแต่ละหมวดใน มคอ.2 ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา ให้ระบุ “มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี”
คณะ ให้ระบุ คณะหรือวิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัดอยู่

1. หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 **ชื่อหลักสูตร** ระบุชื่อหลักสูตรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษกำหนดให้สอดคล้องกัน ในการกำหนดชื่อสาขาวิชา ต้องเป็นมาตรฐานสากลที่ใช้กันโดยทั่วไป และให้ตรงกับใน มคอ.2

1.2 **ชื่อปริญญาและอักษรย่อปริญญา** ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน และให้สอดคล้องกับ มคอ.2

หลักเกณฑ์ในการเรียกชื่อปริญญา เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการกำหนดชื่อปริญญาไว้แล้ว **ให้ระบุ** “ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2558” หากสาขาวิชาใดยังไม่มีกำหนดชื่อปริญญาไว้ในพระราชกฤษฎีกาข้างต้น **ให้ระบุ** “เป็นไปตามเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของ กกอ.”

1.3 สถานสภาพของหลักสูตร ระบุสถานภาพของหลักสูตร ตั้งแต่กำหนดเปิดสอน ปรับปรุงจากหลักสูตรชื่ออะไร เริ่มใช้หลักสูตรนี้เมื่อใด และปรับปรุงครั้งสุดท้ายเมื่อปีการศึกษาใด เป็นต้น โดยให้ตรงกับใน มคอ.2

1.4 การพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร ให้ระบุวัน เดือน ปี ที่สภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร และให้ตรงกับใน มคอ.2

1.5 แนวทางที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

สาขาวิชาใดไม่มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ.1) ให้ระบุ “เป็นไปตามกรอบมาตรฐานสาขาวิชา

สาขาวิชาใดมีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ.1) ให้ระบุ “เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา (ตรี/โท/เอก) สาขาวิชา... และให้ตรงกับใน มคอ.2

1.6. สถานที่จัดการเรียนการสอน ให้ระบุ “เฉพาะในสถาบัน”

1.7 รูปแบบของหลักสูตร

1.7.1 รูปแบบ คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรจัดทำหลักสูตรระดับปริญญาตรี ให้ระบุหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี หรือ หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี จัดทำหลักสูตรระดับปริญญาโท ให้ระบุ หลักสูตรระดับปริญญาโท หรือจัดทำหลักสูตรปริญญาเอก ให้ระบุหลักสูตรระดับปริญญาเอก และให้ตรงกับใน มคอ.2

1.7.2 ภาษาที่ใช้ คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร จัดทำหลักสูตรภาษาไทย ให้ระบุภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย หากจัดทำหลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้ระบุภาษาที่ใช้ในการจัดการศึกษาเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด และให้ตรงกับใน มคอ.2

1.7.3 การรับผู้เข้าศึกษา คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระบุผู้เข้าศึกษาให้ตรงกับใน มคอ.2 ว่ารับนักศึกษาไทย หรือนักศึกษาต่างชาติ หรือทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

1.7.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น ให้ระบุความร่วมมือในกรณีต่างๆ ดังนี้

- เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะกรณีไม่มีการร่วมมือกับหน่วยงานใด
- เป็นหลักสูตรที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันอื่น กรณีที่มีการลงนามทำความร่วมมือ (MOU) กับสถาบันอื่น และให้ระบุชื่อสถาบันที่ MOU และระบุรูปแบบของความร่วมมือสนับสนุน

- เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันอื่น กรณีที่เป็นหลักสูตรร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น โดยให้ระบุ ชื่อสถาบัน และประเทศที่สถาบันนั้นตั้งอยู่

หมายเหตุ ให้ระบุรูปแบบการร่วมมือ ว่าใครเป็นผู้ให้ปริญญา หรือผู้ศึกษาได้ปริญญาทั้งสองสถาบัน

1.7.5 การให้ปริญญา ระบุให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียวหรือให้ปริญญามากกว่า 1 สาขาวิชา (กรณีทวีปริญญา) หรือปริญญาอื่นๆ ในช่วงกลางของหลักสูตร หรือเป็นปริญญาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่มีข้อตกลงความร่วมมือ และให้สอดคล้องกับ มคอ.2

1.8 อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ระบุอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ให้ระบุเป็นชื่อตำแหน่ง เช่น นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่บริหารงานบุคคล นักสถิติ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นต้น และให้ตรงกับใน มคอ.2

2. หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

2.1 ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระบุว่าปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยต้องสอดคล้องกับปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบัน มาตรฐานวิชาการ มาตรฐานวิชาชีพ และการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ และความรู้ความสามารถอย่างไร โดยให้ตรงกับที่แสดงไว้ใน มคอ.2

2.2 แผนพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ระบุว่ามีการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง ระบุว่ามีการกลยุทธในการดำเนินการ ระบุว่ามีการกำหนดหลักฐาน/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ และให้ตรงกับใน มคอ.2

3. หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

3.1 ระบบการจัดการศึกษา

3.1.1 ระบบ ให้ระบุ “ระบบทวิภาค ภาคการศึกษาละ 15 สัปดาห์” และให้ตรงกับใน มคอ.2

3.1.2 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค ให้ระบุ “ไม่มี”

3.1.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้ระบุ “ไม่มีภาคฤดูร้อน”

3.2 การดำเนินการหลักสูตร

3.2.1 วัน – เวลาดำเนินการ ให้ระบุ “วัน – เวลาราชการปกติ”

3.2.2 การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา ให้ระบุ “เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา”

3.2.3 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ระบุคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับระดับการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อาทิ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือระบุสายที่ต้องการ เช่น สายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ เป็นต้น ในกรณีที่มีเกณฑ์คุณสมบัติอื่นๆ เพิ่มเติมต้องระบุให้ครบถ้วน และให้ตรงกับใน มคอ.2

3.2.4 จำนวนผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร ระบุจำนวนผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรตามแผนการรับนักศึกษาในปีแรก และให้ตรงกับใน มคอ.2

3.2.5 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ให้ระบุ “แบบชั้นเรียน”

3.2.6 ระบบการเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี) ให้ระบุ “มีระบบการเทียบโอนหน่วยกิต”

3.3 หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ระบุให้ตรงกับใน มคอ.2 และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

3.3.1 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา ให้ระบุ จำนวนหน่วยกิตรวมที่เรียนตลอดหลักสูตร และระยะเวลาของการศึกษาแบบเต็มเวลา โดยให้ตรงกับใน มคอ.2

3.3.2 โครงสร้างหลักสูตร การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ให้ระบุแยกตามหมวดหมู่ที่ปรากฏใน มคอ.2

3.3.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ระบุ เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ- สกุล คุณวุฒิ (เรียงลำดับจากคุณวุฒิสูงสุดถึงระดับปริญญาตรี) สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และให้ตรงกับใน มคอ.2

3.3.4 อาจารย์ประจำหลักสูตร ระบุ เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ- สกุล คุณวุฒิ (เรียงลำดับจากคุณวุฒิสูงสุดถึงระดับปริญญาตรี) สาขาวิชา สถาบันการศึกษา และปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและให้ตรงกับใน มคอ.2

3.4 การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ให้ระบุว่ามีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามหรือไม่ และให้ตรงกับใน มคอ.2

3.5 การทำโครงการหรือการวิจัย ให้ระบุว่ามีโครงการหรือการวิจัย และให้ตรงกับใน มคอ.2

4. หมวดที่ 4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

4.1 การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ระบุลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดยทั่วไปที่สถาบัน คณะ หรือสาขาวิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวนักศึกษาของหลักสูตรนี้ และให้ตรงกับใน มคอ.2

4.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ สกอ. ให้ระบุ “มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิครบ 5 ด้าน”

บางสาขาวิชาต้องการให้ผู้เข้าศึกษา พัฒนาทักษะทางกายภาพ เช่นดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และอื่นๆ จึงควรเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย และสาขาวิชาทางการศึกษา ให้เพิ่มทักษะการจัดการเรียนรู้ เป็นทักษะที่ 6 ดังนั้น ให้ระบุ “มีมาตรฐานผลการเรียนรู้เพิ่มเติม .....(กี่ด้าน) และด้านที่เพิ่มเติม ระบุ (ด้าน.....)” และให้ตรงกับใน มคอ.2

4.3 การแสดงผลแผนการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อแสดงถึงความร่วมมือกันของคณาจารย์ในหลักสูตรในการเพื่อพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ให้นักศึกษา ให้ระบุ “มี”

5. หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

5.1 เกณฑ์การให้ระดับคะแนน ให้ระบุ “เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี พ.ศ. 2557” และให้ตรงกับใน มคอ.2

5.2 การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ให้ระบุ “มี” หรือ “ไม่มี” หากมีให้อธิบายกระบวนการทวนสอบโดยย่อ และให้ตรงกับใน มคอ.2

5.3 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

5.3.1 การสำเร็จการศึกษา ให้ระบุ “เรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีระดับแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมขั้นต่ำ 2.00 (จากระบบ 4 ระดับคะแนน)” และ ให้ตรงกับใน มคอ.2

5.3.2 อนุปรัชญา มีการให้อนุปรัชญา เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี นี้หรือไม่ ให้ระบุ “ไม่มี”

6. หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

6.1 การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่ ให้ระบุ “มี” และอธิบายการเตรียมอาจารย์ใหม่สั้นๆ และให้ตรงกับใน มคอ.2

6.2 การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์ ระบุการเตรียมอาจารย์ใหม่ ให้ตรงกับใน มคอ.2 ซึ่งต้องมี การพัฒนาด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ทักษะการจัดการเรียนการสอน และทักษะการวัดและประเมินผล

7. หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หลักสูตรได้กำหนดระบบและวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตรในแต่ละประเด็น ดังนี้

7.1 การบริหารหลักสูตร เช่น

7.1.1 มีคณะกรรมการประจำหลักสูตรเป็นผู้กำกับดูแลและคอยให้คำแนะนำตลอดจนแนวปฏิบัติให้แก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

7.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะและอาจารย์ผู้สอน ติดตามและรวบรวมข้อมูล สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

7.1.3 มีการประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้การบริหารหลักสูตร ต้องระบุให้ตรงกับใน มคอ.2

7.2 การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน เช่น

7.2.1 คณะมีการจัดสรรงบประมาณประจำปี เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนอุปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อื่นๆ อย่างเพียงพอ

7.2.2 คณะมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูล โดยมีสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีหนังสือด้านการบริหารจัดการและด้านอื่นๆ รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น

ทั้งนี้การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน ต้องระบุให้ตรงกับใน มคอ.2

7.3 การบริหารคณาจารย์ เช่น

7.3.1 มีระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยในการรับอาจารย์ใหม่

7.3.2 มีการวางแผนและดำเนินการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ ในการวางแผนการติดตามและทบทวนหลักสูตร

- 7.3.3 มีหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ
ทั้งนี้การบริหารคณาจารย์ ต้องระบุให้ตรงกับใน มคอ.2
- 7.4 การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น
- 7.4.1 มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
- 7.4.2 มีการวางแผนและดำเนินการเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน
ทั้งนี้การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ต้องระบุให้ตรงกับใน มคอ.2
- 7.5 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา ระบุการสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษาให้ตรงกับใน มคอ.2
- 7.6 การสำรวจความต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร ระบุการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานฯ ให้ตรงกับใน มคอ.2
- 7.7 การกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) การระบุตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ให้ระบุมีทั้งหมดจำนวน ..... (กี่ตัวบ่งชี้) โดยแยกรายละเอียดดังนี้
- 7.7.1 สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ (ข้อนี้คือเกณฑ์ขั้นต่ำที่หลักสูตรต้องมี)
- 7.7.2 สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขา/สาขาวิชา (ระบุชื่อ มคอ.1) จำนวน ..... (กี่ตัวบ่งชี้)
- 7.7.3 มีตัวบ่งชี้เพิ่มเติมจากข้อ 7.7.1 และ/หรือ ข้อ 7.7.2 อีกหรือไม่ ถ้ามี ให้ระบุจำนวน..... (กี่ตัวบ่งชี้)
- ทั้งนี้การกำหนดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ต้องให้ตรงกับใน มคอ.2

8. หมวดที่ 8 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

8.1 การประเมินประสิทธิผลของการสอนในหลักสูตร

8.1.1 มีการประเมินกลยุทธ์การสอน เช่น การสังเกตพฤติกรรมและการโต้ตอบของนักศึกษา การประชุมคณาจารย์ในภาควิชา เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขอคำแนะนำ และการสอบถามจากนักศึกษา

8.1.2 มีการประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน เช่น ประเมินจากนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน เช่น กลวิธีการสอนการตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของรายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผล และการใช้สื่อการสอนประเมินโดยตัวอาจารย์เองและเพื่อนร่วมงาน ทั้งนี้การประเมินประสิทธิผลของการสอนในหลักสูตรเพิ่มเติมให้ตรงกับใน มคอ.2

8.2 การประเมินหลักสูตรในภาพรวม มีกระบวนการที่ได้ข้อมูลย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม เช่น ประเมินหลักสูตรในภาพรวมโดยนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย ประชุมผู้แทนนักศึกษากับผู้แทนอาจารย์ ประเมินโดยที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากรายงาน ผลการดำเนินการหลักสูตร ประเมินโดยผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งนี้การประเมินหลักสูตรในภาพรวม ให้ตรงกับใน มคอ.2

8.3 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ปรากฏใน รายละเอียดของหลักสูตร โดยประเมินคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ประเมินคณะกรรมการ ประเมินคุณภาพภายในระดับสาขาวิชา ทั้งนี้ระบุให้ตรงกับใน มคอ.2

8.4 กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร เช่น

8.4.1 การนำข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินการรายวิชาเสนออาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

8.4.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอหัวหน้า สาขาวิชา

8.4.3 ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อพิจารณาทบทวนผลการดำเนินการ หลักสูตร

ทั้งนี้การระบุกระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร ให้ตรงกับใน มคอ.2

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง อธิการบดี

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 25..

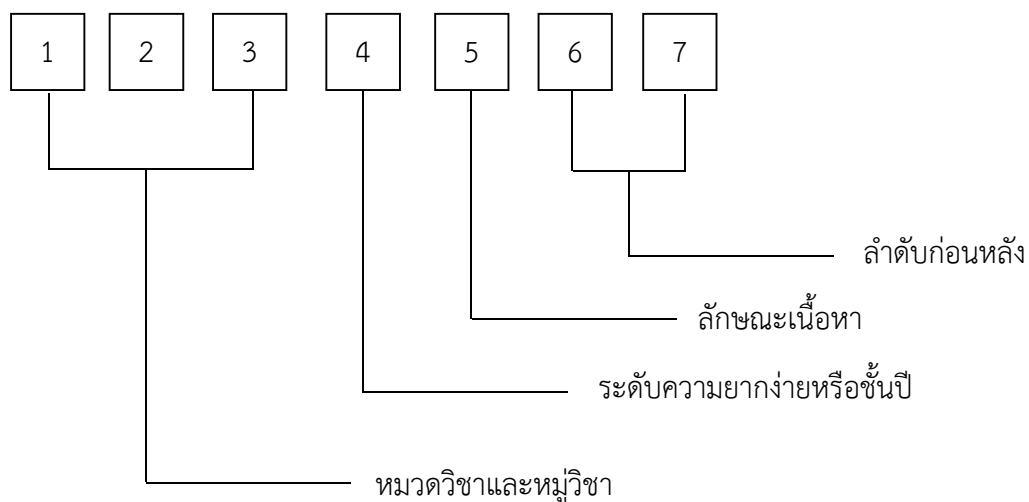
บทที่ 5

หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสวิชา และหน่วยกิตรายวิชา

หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสวิชา

มหาวิทยาลัย มีมติเห็นชอบให้ใช้ระบบรหัสวิชาเดิมตามแบบของสถาบันราชภัฏ (สรภ.) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การกำหนดรหัสวิชา ดังนี้

1. ระบบรหัสวิชายึดพื้นฐานของระบบรหัสเดิม
2. การจัดหมวดวิชา หมู่วิชา ยึดระบบการจัดหมวดหมู่วิชาของ ISCED (International Standard Classification Education) เป็นแนวทาง
3. การจัดหมวดวิชาและหมู่วิชา ยึดหลัก 3 ประการคือ
  - 3.1 ยึดสาระสำคัญ (Concept) ของคำอธิบายรายวิชา
  - 3.2 ยึดฐานกำเนิดของรายวิชา
  - 3.3 ยึดตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
4. รหัสวิชาประกอบด้วยตัวเลข 7 ตัว
  - เลข 3 ตัวแรกเป็นหมวดวิชาและหมู่วิชา
  - เลขตัวที่ 4 บ่งบอกถึงระดับความยากง่ายหรือชั้นปี
  - เลขตัวที่ 5 บ่งบอกถึงลักษณะเนื้อหาวิชา
  - เลขตัวที่ 6, 7 บ่งบอกถึงลำดับก่อนหลังของวิชา

5. หมวดวิชาและหมู่วิชาของรหัสตัวเลข 3 ตัวแรก

100 – 149	หมวดวิชาและหมู่วิชาครุศาสตร์	มี	11	หมู่วิชา
150 – 199	หมวดวิชาและหมู่วิชามนุษย์ศาสตร์	มี	24	หมู่วิชา
200 – 249	หมวดวิชาและหมู่วิชาศิลปกรรมศาสตร์	มี	7	หมู่วิชา
250 – 299	หมวดวิชาและหมู่วิชาสังคมศาสตร์	มี	9	หมู่วิชา
300 – 349	หมวดวิชาและหมู่วิชานิติศาสตร์	มี	8	หมู่วิชา
350 – 399	หมวดวิชาและหมู่วิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ	มี	13	หมู่วิชา
400 – 449	หมวดวิชาและหมู่วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	มี	13	หมู่วิชา
450 – 499	หมวดวิชาและหมู่วิชาคหกรรมศาสตร์	มี	7	หมู่วิชา
500 – 549	หมวดวิชาและหมู่วิชาเกษตรศาสตร์	มี	15	หมู่วิชา
550 – 574	หมวดวิชาและหมู่วิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	มี	20	หมู่วิชา
600 – 620	หมวดวิชาพื้นฐานวิศวกรรม	มี	21	หมู่วิชา
GE	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	มี	1	หมู่วิชา

6. หมู่วิชาของหมวดวิชาต่างๆ

หมวดวิชาครุศาสตร์ (100 – 149)

- 100 หมู่วิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหมู่วิชาใดได้
- 101 หมู่วิชาหลักการศึกษาศาสตร์
- 102 หมู่วิชาหลักสูตรและการสอน
- 103 หมู่วิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
- 104 หมู่วิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา
- 105 หมู่วิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
- 106 หมู่วิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
- 107 หมู่วิชาการศึกษาศาสตร์
- 108 หมู่วิชาการสอนวิทยาศาสตร์
- 109 หมู่วิชาการสอนคณิตศาสตร์
- 110 หมู่วิชาการสอนภาษาอังกฤษ

หมวดวิชามนุษย์ศาสตร์ (150 – 199)

- 150 หมู่วิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหมู่วิชาใดได้ในหมวดวิชามนุษย์ศาสตร์
- 151 หมู่วิชาปรัชญา
- 152 หมู่วิชาศาสนาและเทววิทยา
- 153 หมู่วิชาภาษาศาสตร์
- 154 หมู่วิชาภาษาไทย
- 155 หมู่วิชาภาษาอังกฤษ
- 156 หมู่วิชาภาษาญี่ปุ่น
- 157 หมู่วิชาภาษาจีน
- 158 หมู่วิชาภาษา馬來

- 159 หนูวิชาภาษาฝรั่งเศส
- 161 หนูวิชาภาษาเยอรมัน
- 162 หนูวิชาภาษาอิตาลี
- 163 หนูวิชาบรรณารักษ์และสารนิเทศ
- 164 หนูวิชาประวัติศาสตร์
- 165 หนูวิชาภาษารัสเซีย
- 166 หนูวิชาภาษาเกาหลี
- 167 หนูวิชาภาษาลาว
- 168 หนูวิชาภาษาเขมร
- 169 หนูวิชาภาษาพม่า
- 171 หนูวิชาภาษาเวียดนาม
- 172 หนูวิชาภาษาสเปน
- 173 หนูวิชาภาษาอาหรับ
- 174 หนูวิชาสารสนเทศ
- 175 หนูวิชาภาษาอินโดนีเซีย

หมวดวิชาศิลปกรรมศาสตร์ (200–249)

- 200 หนูวิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหนูวิชาใดได้ในหมวดวิชาศิลปกรรมศาสตร์
- 201 หนูวิชาทฤษฎี หลักการ และความเข้าใจทางศิลปกรรม
- 202 หนูวิชาจิตรศิลป์
- 203 หนูวิชาประยุกตศิลป์ ออกแบบ 2 มิติ
- 204 หนูวิชาประยุกตศิลป์ ออกแบบ 3 มิติ
- 205 หนูวิชานาฏศิลป์และการแสดง
- 206 หนูวิชาดุริยางคศิลป์

หมวดวิชาสังคมศาสตร์ (250 – 299)

- 250 หนูวิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหนูวิชาใดได้ในหมวดวิชาสังคมศาสตร์
- 251 หนูวิชาจิตวิทยา
- 252 หนูวิชามานุษยวิทยา
- 253 หนูวิชาสังคมวิทยา
- 254 หนูวิชาภูมิศาสตร์
- 255 หนูวิชารัฐศาสตร์
- 256 หนูวิชานิติศาสตร์
- 257 หนูวิชาเศรษฐศาสตร์
- 259 หนูวิชาพัฒนาชุมชน

หมวดวิชานิเทศศาสตร์ (300 – 362)

- 300 หนูวิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหนูวิชาใดได้ในหมวดวิชานิเทศศาสตร์
- 301 หนูวิชาการสื่อสาร

- 302 ภูมิวิชาสิ่งพิมพ์
- 303 ภูมิวิชาการประชาสัมพันธ์
- 304 ภูมิวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
- 305 ภูมิวิชาการโฆษณา
- 306 ภูมิวิชาการถ่ายภาพ
- 307 ภูมิวิชาภาพยนตร์

หมวดวิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ (350 – 399)

- 350 ภูมิวิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าภูมิวิชาได้ในหมวดวิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ
- 351 ภูมิวิชาเลขานุการ
- 352 ภูมิวิชาการบัญชี
- 353 ภูมิวิชาการเงินและการธนาคาร
- 354 ภูมิวิชาการตลาด
- 355 ภูมิวิชาการสหกรณ์
- 356 ภูมิวิชาการบริหารธุรกิจ
- 357 ภูมิวิชาธุรกิจบริการ
- 358 ภูมิวิชาประกันภัยและวินาศภัย
- 359 ภูมิวิชาเศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
- 360 ภูมิวิชาการจัดการการบิน
- 361 ภูมิวิชาการจัดการค้าปลีก
- 362 ภูมิวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน
- 363 ภูมิวิชาการจัดการการบริการและการโรงแรม

หมวดวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (400 – 449)

- 400 ภูมิวิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าภูมิวิชาได้ในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ฯ
- 401 ภูมิวิชาฟิสิกส์
- 402 ภูมิวิชาเคมี
- 403 ภูมิวิชาชีววิทยา
- 404 ภูมิวิชาดาราศาสตร์
- 405 ภูมิวิชาวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับโลก
- 406 ภูมิวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- 407 ภูมิวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 408 ภูมิวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา
- 409 ภูมิวิชาคณิตศาสตร์
- 411 ภูมิวิชาสถิติประยุกต์
- 412 ภูมิวิชาคอมพิวเตอร์
- 414 ภูมิวิชาสาธารณสุขศาสตร์
- 416 ภูมิวิชาการจัดการสถานพยาบาล

หมวดวิชาศึกษาศาสตร์ (450 – 499)

- 450 หน้าที่ที่ไม่สามารถจัดเข้าหน้าที่ใดได้ในหมวดวิชาศึกษาศาสตร์
- 451 หน้าที่อาหารและโภชนาการ
- 452 หน้าที่ผ้าและเครื่องแต่งกาย
- 453 หน้าที่บ้านและการบริหารงานบ้าน
- 454 หน้าที่พัฒนาการครอบครัวและเด็ก
- 455 หน้าที่ศิลปะประดิษฐ์
- 456 หน้าที่สิ่งทอ

หมวดวิชาเกษตรศาสตร์ (500 – 549)

- 500 หน้าที่ที่ไม่สามารถจัดเข้าหน้าที่ใดได้ในหมวดวิชาเกษตรศาสตร์
- 501 หน้าที่ปฐพีวิทยา
- 502 หน้าที่พืชไร่
- 503 หน้าที่พืชสวน
- 504 หน้าที่สัตวบาล
- 505 หน้าที่สัตวรักษ์
- 506 หน้าที่การประมง
- 507 หน้าที่อุตสาหกรรมเกษตร
- 508 หน้าที่ภูมิวิทยา โรคพืช และวัชพืช
- 509 หน้าที่สวนศาสตร์
- 511 หน้าที่การชลประทาน
- 512 หน้าที่เกษตรกลวิธาน
- 513 หน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- 514 หน้าที่สื่อสารการเกษตร
- 515 หน้าที่เกษตรศึกษา

หมวดวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (550 – 599)

- 550 หน้าที่ที่ไม่สามารถจัดเข้าหน้าที่ใดได้ในหมวดวิชาเทคโนโลยีฯ
- 551 หน้าที่อุตสาหกรรม
- 552 หน้าที่เซรามิกส์
- 553 หน้าที่ศิลปหัตถกรรม
- 554 หน้าที่ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- 555 หน้าที่ออกแบบ – เขียนแบบสถาปัตยกรรม
- 556 หน้าที่ก่อสร้าง – โยธา
- 557 หน้าที่ไฟฟ้ากำลัง
- 558 หน้าที่อิเล็กทรอนิกส์
- 559 หน้าที่เครื่องกล
- 561 หน้าที่เทคนิคการพิมพ์

- 562 ภูมิวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์
- 563 ภูมิวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
- 564 ภูมิวิชาเทคโนโลยีฟิสิกส์ประยุกต์ในอุตสาหกรรม
- 565 ภูมิวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม
- 570 ภูมิวิชาพื้นฐานเทคโนโลยีวิศวกรรม
- 571 ภูมิวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรม
- 572 ภูมิวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องกล
- 573 ภูมิวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมการผลิต
- 574 ภูมิวิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า

หมวดวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (600 – 620)

- 600 ภูมิวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน
- 601 ภูมิวิชาเครื่องกลพื้นฐาน
- 602 ภูมิวิชาไฟฟ้าพื้นฐาน
- 603 ภูมิวิชาอิเล็กทรอนิกส์พื้นฐาน
- 604 ภูมิวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐาน
- 605 ภูมิวิชาโทรคมนาคมพื้นฐาน
- 606 ภูมิวิชาวัสดุศาสตร์พื้นฐาน
- 607 ภูมิวิชาเขียนแบบพื้นฐาน
- 608 ภูมิวิชาบริหารและการจัดการ
- 609 ภูมิวิชาไฟฟ้า
- 610 ภูมิวิชาอิเล็กทรอนิกส์
- 611 ภูมิวิชาคอมพิวเตอร์
- 612 ภูมิวิชาโทรคมนาคม
- 613 ภูมิวิชาระบบควบคุม
- 614 ภูมิวิชาระบบหุ่นยนต์
- 615 ภูมิวิชาแมคคาทรอนิกส์
- 616 ภูมิวิชาอัตโนมัติ
- 617 ภูมิวิชาเครื่องมือวัด
- 618 ภูมิวิชาบริหารจัดการ
- 619 ภูมิวิชาอื่นๆ
- 620 ภูมิวิชาการจัดการระบบ

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

GE หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

- 7. การออกรหัสวิชาใหม่ สามารถดำเนินการได้ในกรณี ดังต่อไปนี้
  - 7.1 เป็นวิชาที่พัฒนาขึ้นใหม่
  - 7.2 เป็นวิชาที่เปลี่ยนชื่อภาษาไทย โดยจะมีการเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชาหรือไม่ก็ตาม

หลักเกณฑ์การกำหนดหน่วยกิตรายวิชา

มหาวิทยาลัยกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดหน่วยกิตของรายวิชา ตามเกณฑ์ของ สกอ. ซึ่งระบุว่า รายวิชาต้องกำหนดหน่วยกิตให้สัมพันธ์กันกับชั่วโมงเรียน โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ทฤษฎี 1 หน่วยกิต : บรรยายไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง
2. ปฏิบัติ 1 หน่วยกิต : ฝึกทดลองไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง
3. สรุปเพื่อเป็นแนวทางในการคิดค่าหน่วยกิตได้ดังนี้
  - บรรยาย 1 ชั่วโมง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 2 ชั่วโมง
  - บรรยาย 2 ชั่วโมง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4 ชั่วโมง
  - ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 1 ชั่วโมง
  - ปฏิบัติ 4 ชั่วโมง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 2 ชั่วโมง

ตัวอย่าง หน่วยกิตและชั่วโมงเรียน

จำนวนหน่วยกิต	รูปแบบ	จำนวนชั่วโมงที่ได้ (ท-ป-ศ)
3	บรรยายทั้งหมด 3 หน่วยกิต	(3 - 0 - 6)
3	บรรยาย 2 หน่วยกิต และปฏิบัติ 1 หน่วยกิต	(2 - 2 - 5)
1	บรรยาย 0 หน่วยกิต และปฏิบัติ 1 หน่วยกิต	(0 - 2 - 1)
3	บรรยาย 1 หน่วยกิต และปฏิบัติ 2 หน่วยกิต	(1 - 4 - 4)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบฟอร์มการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
ที่...../25.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ[พัฒนา/ปรับปรุง]หลักสูตร[ชื่อปริญญา เช่น วิทยาศาสตรบัณฑิต
บัญชีบัณฑิต]
สาขาวิชา[สาขาวิชา เช่น วิทยาการคอมพิวเตอร์ การบัญชี]

.....
.....
.....
..... จึงขอแต่งตั้งกรรมการ[พัฒนา/ปรับปรุง]หลักสูตร[ชื่อปริญญา]
สาขาวิชา[สาขาวิชา] ดังนี้

1.	[ระบุตำแหน่งวิชาการ ชื่อ นามสกุล]	ประธาน	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
2.	[ระบุตำแหน่งวิชาการ ชื่อ นามสกุล]	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
3.	[ระบุตำแหน่งวิชาการ ชื่อ นามสกุล]	กรรมการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
4.	[ระบุตำแหน่งวิชาการ ชื่อ นามสกุล]	กรรมการ	ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ (ถ้ามี)
5.	[ระบุตำแหน่งวิชาการ ชื่อ นามสกุล]	กรรมการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
6.	[ระบุตำแหน่งวิชาการ ชื่อ นามสกุล]	กรรมการและเลขานุการ	ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 25.....

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ข
แบบฟอร์มเสนอขออนุมัติโครงการพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

กนผ.02
โครงการย่อย

แบบฟอร์มเสนอขออนุมัติกิจกรรม/โครงการย่อย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ภายใต้โครงการหลัก ชื่อ .....รหัส .....

คณะ/หน่วยงาน

1. ชื่อกิจกรรม/โครงการย่อย โครงการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร.....สาขาวิชา...รหัสกิจกรรม.....
2. สถานภาพของโครงการ : โครงการใหม่ [ ] โครงการปกติ
[ ] โครงการต่อเนื่อง (ระบุชื่อโครงการเดิม) .....
3. ผู้รับผิดชอบโครงการ .....
4. ความสอดคล้อง/ตอบสนองของโครงการกับแผนพัฒนาหน่วยงานและการประกันคุณภาพการศึกษา

1) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของหน่วยงาน (มหาวิทยาลัย)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/ข้อ	ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/ข้อ
☒ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาทักษะ สมรรถนะ การเรียนรู้สู่ประชาคม อาเซียน	....	[ ] ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาองค์การสมรรถนะ สูงและมีธรรมาภิบาล [ ] ยุทธศาสตร์ที่ 6 เพิ่มจำนวนอาจารย์วุฒิ ปริญญาเอกและผลงาน วิชาการ การวิจัย	....
☒ ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มผลงานด้านท้องถิ่น ศึกษาและการขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะ			
☒ ยุทธศาสตร์ที่ 3 รวบรวมศึกษาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อาเซียน			
[ ] ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาภูมิทัศน์ แหล่งสุนทรียะ สื่อสาร เอกลักษณ์ อัตลักษณ์			

2) สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายใน (สกอ.)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้/ข้อ	องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้/ข้อ
☒ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธานฯ	....	☐ องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะฯ	....
☒ องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต	....	☐ องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการ จัดการ	....
☒ องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาบัณฑิตศึกษา	.....	☐ องค์ประกอบที่ 8 การเงินและ งบประมาณ	.....
☐ องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย		☐ องค์ประกอบที่ 9 การประกันคุณภาพ	
☐ องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการ		☒ องค์ประกอบที่ 10 3 ดี	

3) สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายนอก (สมศ.)

ด้าน	ตัวบ่งชี้/ข้อ	ด้าน	ตัวบ่งชี้/ข้อ
☒ ด้านคุณภาพ บัณฑิต	....	☐ ด้านการบริหาร และการพัฒนาสถาบัน	....
☐ ด้านงานวิจัยและ งานสร้างสรรค์	....	☐ ด้านการประกัน คุณภาพภายใน	.....
☐ ด้านการบริการ วิชาการแก่สังคม		☐ ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	
☐ ด้านการทำนุ บำรุงศิลปะฯ		☐ ตัวบ่งชี้มาตรการ ส่งเสริม	

4) การบูรณาการโครงการกับ

- การจัดการเรียนการสอน ระบุ
- การปรับปรุงรายวิชา ..... หลักสูตร.....
- การเปิดรายวิชาใหม่ ..... หลักสูตร.....
- การต่อยอดสู่หนังสือตำรา ..... หลักสูตร.....
- อื่นๆ .....
- การวิจัย ระบุโครงการวิจัย.....
- การปฏิบัติงาน (กรณีที่ไม่ได้รับผิดชอบสอน/วิจัย) .....
- อื่นๆ ระบุ.....

5) อื่นๆ

- 5.1) นโยบายจาก .....
- 5.2) ความร่วมมือกับ.....(กรณีเป็นความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย).....
- 5.3) อื่นๆ .....

5. หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

6. วัตถุประสงค์

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....

7. ตัวชี้วัดความสำเร็จ/ ค่าเป้าหมาย

7.1 เชิงปริมาณ

- 1) .....
- 2) .....

7.2 เชิงคุณภาพ

- 1) .....
- 2) .....

8. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

- 1) .....
- 2) .....

9. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

วันเริ่มต้นโครงการ ..... วันสิ้นสุดโครงการ .....

10. สถานที่ดำเนินงานโครงการ

.....

.....

.....

11. แผนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอน/ กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1													
2													
3													

12. งบประมาณ

งบประมาณ

- งบประมาณแผ่นดิน   งบประมาณรายได้   ( ) บ.กศ. ( ) กศ.ปช.
 งบสิทธิประโยชน์   งบกองทุน.....   งบอื่นๆ .....

งบประมาณ.....บาท

รายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ

ประเภทงบ/หมวด	รายการ	งบประมาณ
รวม		

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) .....
 2) .....
 3) .....

14. การประเมินผลโครงการ

.....
 .....
 .....

15. การติดตามผลโครงการ

.....
 .....
 .....

16. สาเหตุหรือปัจจัยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ

สาเหตุหรือปัจจัยความเสี่ยง	แนวทางแก้ไข/ป้องกันความเสี่ยง
1)	1) .....
2)	2) .....
3)	3) .....

ลงชื่อ..... ผู้เสนอโครงการ
 (.....)
 ตำแหน่ง.....
 ...../...../.....

ความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น

.....
 .....

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....
 ...../...../.....

ความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาระดับสูง

.....
 .....

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....
 ...../...../.....

ภาคผนวก ค

ประกาศ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
เรื่อง แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2555

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
เรื่อง แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
พ.ศ. 2555

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรมีคุณภาพและเป็นมาตรฐาน
อาศัยอำนาจตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2557 มหาวิทยาลัยจึง
กำหนดแนวปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี เรื่อง แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2555”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรไม่เกิน 30,000 บาท โดยเบิกจ่ายตามจริง
ตามรายการต่อไปนี้

3.1 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดทำหลักสูตร โดยในแต่ละครั้งเบิกได้ไม่เกิน 3 คน
เหมาจ่ายคนละไม่เกิน 3,000 บาท (รวมค่าเดินทาง) หนึ่งหลักสูตรเบิกได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

3.2 ค่าตอบแทนการตรวจภาษาอังกฤษหลักสูตรละไม่เกิน 500 บาท

3.3 ค่าวัสดุและค่าถ่ายเอกสารให้เบิกจ่ายโดยแสดงรายละเอียดประกอบการเบิก

3.4 ค่าอาหารไม่เกินมื้อละ 120 บาทต่อคน

3.5 ค่าอาหารว่างไม่เกินมื้อละ 25 บาทต่อคน

3.6 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่มีความจำเป็นให้เบิกได้ตามที่อธิการบดีอนุมัติ

ข้อ 4 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
ประกาศนี้ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2555

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ง
รูปแบบ (Template) แผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยง
หลักสูตร[ชื่อปริญญา] สาขาวิชา[สาขาวิชา]
หลักสูตร[ใหม่/ปรับปรุง] พ.ศ. [ปี พ.ศ. ที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ]

ระบุความเสี่ยง

ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/กิจกรรมของหลักสูตร)	ปัจจัยเสี่ยง

หมายเหตุ S1 มีค่าระหว่าง 20-25 (สูงมาก), F มีค่าระหว่าง 10-19 (สูง) และ O,P มีค่าระหว่าง 1-9

การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง

ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/กิจกรรมของหลักสูตร)	รายละเอียดความสูญเสีย (ปัจจัยเสี่ยง)	โอกาสที่จะเกิด (1)	ผลกระทบความรุนแรง (2)	คะแนนความเสี่ยง (ระดับความเสี่ยง) (1)×(2)	ระดับความเสี่ยง

หมายเหตุ ระดับความเสี่ยง 3 มีค่าระหว่าง 20-25(ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้), 2 มีค่าระหว่าง 10-19 (ความเสี่ยงสูง) และ 1 มีค่าระหว่าง 1-9 (ความเสี่ยงที่ยอมรับได้)

การกำหนดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยง

ลำดับ	ความเสี่ยง (ภารกิจหลัก/ กิจกรรมของหลักสูตร)	การควบคุมที่ ควรจะมี	การควบคุม ที่มีอยู่แล้ว	การควบคุม ที่มีอยู่แล้ว ได้ผลหรือไม่	วิธีจัดการ ความเสี่ยง	หมายเหตุ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(6)
					.....ยอมรับ .....ควบคุม .....ถ่ายโอน .....หลีกเลี่ยง	

หมายเหตุ ช่อง 3 ● หมายถึง มี ○ หมายถึง มีแต่ไม่สมบูรณ์ × หมายถึง ไม่มี

ช่อง 4 ● หมายถึง ได้ผลตามที่คาดหวัง ○ หมายถึง ได้ผลบ้างแต่ไม่สมบูรณ์
× ไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง

แผนการดำเนินงานการจัดการความเสี่ยง

กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม/ด้าน ของเรื่องที่เหมาะสมและ วัตถุประสงค์ของการ ควบคุม	การควบคุม ที่มีอยู่	ระดับ ความเสี่ยง	การจัดการ ความเสี่ยง	ความเสี่ยง ที่ยังมีอยู่ (ปัจจัยเสี่ยง)	กิจกรรม การควบคุม (แผนการ ปรับปรุงการ ควบคุม)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

ผู้รายงาน .....

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ภาคผนวก จ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาที่จะเปิดใหม่ และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษาปรับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการกำลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค์งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๕.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่มุ่งลึกทางวิชาการ

๕.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงาน ในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติ ขั้นสูงเพิ่มเติม

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

๕.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตร สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชา ในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการเรียนรายวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้
ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๘.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๘.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๔ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

๙. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๙.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้น รายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิต ของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๔.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

๔.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๔.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวน หน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่ มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

หลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๔.๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวม ไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิต

๔.๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา เฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๘ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่ม จำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวน้ำ ผู้เรียนต้องเรียนวิชาระดับ บัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๔.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไป ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการประกอบด้วย

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการ

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มิอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณสมบัติและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ ใน ๕ คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็น บุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ ๓ คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติ เชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ ๑ ใน ๓

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะประกาศใช้ ให้สามารถ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณสมบัติปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี ๕ ปี และไม่น้อยกว่า ๖ ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (๓ ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

๑๒. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ ดังนี้

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๒๐ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

๑๓. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

๑๔. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาโดยยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) อาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ฉ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า ๑๒

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการ หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปริญญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปริญญาของการอุดมศึกษา ปริญญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปริญญาของการอุดมศึกษา ปริญญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนกรวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรจรโครงการความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานสังคม และประเทศ

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๙. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตร ที่จะเข้าศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายการมี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๓ ปริญญาโท

๑๐.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิฉะนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๔ ปริญญาเอก

๑๐.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาเรียนน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๑. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๑.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๑๒.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๓. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๓.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียน ที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

๑๔. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๑๔.๒ ปริญญาโท

๑๔.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า ชั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๔.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษาวิทยานิพนธ์ครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าชั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๑๔.๒.๓ แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๑๔.๓ ปริญญาเอก

๑๔.๓.๑ แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๑๔.๓.๒ แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๕. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๑๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมือจับประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๗. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ข

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดและเจตนารมณ์ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการ และพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้ เป็นแนวทางการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่เปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๕. ระบบการจัดการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกระดับกำหนดให้ใช้ระบบทวิภาคเป็นระบบมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่มิได้จำกัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ระบบทวิภาคในการจัดการศึกษาเพียงระบบเดียว สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาระบบอื่นได้เช่นกัน อาทิ ระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาระบบอื่น จะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการแบ่งภาคการศึกษา ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา การคิดหน่วยกิต รายวิชาภาคทฤษฎี และรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตระบบดังกล่าวกับหน่วยกิตระบบทวิภาค

อนึ่ง ระบบการจัดการศึกษาอื่นใดที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ในการจัดการศึกษาควรเป็นระบบมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๖. การจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาศึกษาทั่วไปมีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาขั้นสูงอีก และไม่ควรมำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป

๗. การเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ออกมารับใช้สังคม รวมทั้งมุ่งเน้นการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพระดับสูงให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่

สำหรับการผลิตบุคลากรในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับประกาศนียบัตร และระดับอนุปริญญา) ควรเป็นภารกิจของสถานศึกษาประเภทอื่น เช่น วิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นต้น ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยที่จะเปิดสอนหลักสูตรระดับอนุปริญญา ควรมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งในการเปิดสอนและต้องคำนึงถึงความต้องการบุคลากรในสาขาวิชานั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งคำนึงถึงความซ้ำซ้อนในการเปิดสอนสาขาวิชาที่มีการเปิดสอนอยู่แล้วในสถาบันอื่น

๘. การเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม ดังนั้น จึงจัดไว้ในกลุ่มหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เท่านั้น เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในภาคการผลิตหรือการบริการ โดยอาจจัดในรูปสหกิจศึกษา หรือการฝึกงานในสถานประกอบการ และเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาเท่านั้น

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในทางปฏิบัติมาแล้วและหากเป็นผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๙. จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์

๙.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนทั้งอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร นอกจากนั้น ในระดับบัณฑิตศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน

ทั้งนี้ อาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่เผยแพร่รายชื่อและคุณวุฒิของอาจารย์ทุกประเภทข้างต้นของแต่ละหลักสูตรในแต่ละภาคการศึกษา โดยเผยแพร่ในเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อให้สาธารณชนและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสามารถตรวจสอบข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองรักษามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของชาติ

๙.๒ คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชาที่ประกาศไปแล้ว หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้อ้างอิงจากกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันในตารางของ ISCED (International Standard Classification of Education)

๙.๓ คุณสมบัติด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ของหลักสูตรกลุ่มวิชาการ และหลักสูตรกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ควรเป็นตำแหน่งทางวิชาการที่ได้จากการประเมินผลงานที่สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มหลักสูตรนั้น ๆ

กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษาอนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอก หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ ชิ้น ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ ชิ้น ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ ชิ้น ภายใน ๕ ปี

๙.๔ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีที่เน้นปฏิบัติการ คำว่า “ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐานรับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

๙.๕ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับปริญญา กิตติมศักดิ์หรือมีตำแหน่งทางวิชาการพิเศษทุกระดับ จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือผู้สอบได้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงหรือสูงมากตามที่กำหนดในแต่ละระดับปริญญา โดยให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

๙.๖ สำหรับคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้สอบการค้นคว้าอิสระในระดับปริญญาโท ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้สอบวิทยานิพนธ์

๑๐. การบริหารหลักสูตรกรณีมีข้อตกลงร่วมผลิตกับสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา

๑๐.๑ การตกลงร่วมผลิต หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยและคณะกรรมการระดับนโยบายขององค์กรภายนอกนั้น ๆ

องค์กรภายนอกต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว

๑๐.๒ ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้

ทั้งนี้ เฉพาะกรณีหลักสูตรระดับปริญญาตรีกลุ่มวิชาชีพหรือปฏิบัติการ บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือนั้นสามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ แต่ต้องไม่เกิน ๒ คน

บุคลากรที่มาจากองค์กรที่มีความร่วมมือเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับนั้น ๆ และต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้น ๆ ตามแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๑๑. การระงับคณาจารย์นิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

การระงับที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้นับรวมจำนวนนักศึกษาเก่าที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาด้วย ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ต้องจัดสรรเวลาให้คำปรึกษานักศึกษาอย่างเหมาะสม

๑๒. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงาน หรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ โดยใช้ระบบที่ทันสมัย เช่น ผ่านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

หากพบว่ามี การคัดลอก การซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาถอดถอนรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ชิ้นนั้น

๑๓. การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขานั้น ๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพ อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕

๑๔. แนวทางการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑)

การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ ๑) ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์ อย่่างเดียว ให้สถาบันอุดมศึกษาคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑๔.๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

๑๔.๒ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีหลักสูตรที่ดี มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เชื่อถือได้ และมีทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ

๑๔.๓ สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่จะรองรับ และสนับสนุนงานวิจัยของผู้เรียน

๑๔.๔ สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

๑๔.๕ สถาบันที่จะเปิดสอนควรพร้อมที่จะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

๑๕. การศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาโท ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรือหลักสูตรระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ทั้งนี้ ในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโทสามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

๑๕.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มิใช่ส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หากต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ให้ใช้คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าเข้าศึกษา

๑๕.๓ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี หรือเทียบเท่าปริญญาโท สามารถเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้โดยไม่ต้องเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทมาก่อน

๑๖. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อปริญญาและชื่อสาขาวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่เสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาเมื่อนำไปสมัครงานหรือศึกษาต่อ

๑๗. การควบคุมมาตรฐานหลักสูตร

สภาสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่สภาสถาบันสามารถกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหรือกำหนดแนวปฏิบัติที่เหนือกว่าเกณฑ์มาตรฐานฉบับนี้ได้ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สะท้อนเอกลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

ในกรณีมีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบและเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

TQOF

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน กม.48 ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี 13180 <http://www.vru.ac.th>